

(*)Facultade de Ciencias da Educación e do Deporte

(*)Grao en Ciencias da Actividade Física e do Deporte

Subjects			
Year 3rd			
Code	Name	Quadmester	Total Cr.
P02G050V01501	Teaching of the teaching-learning processes in physical activity and sport 1	1st	6
P02G050V01502	Planning and methodology in sports training 1	1st	6
P02G050V01503	Evaluation and prescription of physical exercise for health	1st	6
P02G050V01504	Sporting system management and organisation 1	1st	6
P02G050V01601	Physical activity and adapted sports	2nd	6
P02G050V01602	Physical activity and recreational sports	2nd	6
P02G050V01603	Teaching of the teaching-learning processes in physical activity and sport 2	2nd	6
P02G050V01604	Planning and methodology in sports training 2	2nd	6
P02G050V01901	Fitness activities	1st	6
P02G050V01902	Gerontology and physical activity	1st	6
P02G050V01903	Biomechanics of sports techniques	2nd	6
P02G050V01904	Water sports	2nd	6

IDENTIFYING DATA**Teaching of the teaching-learning processes in physical activity and sport 1**

Subject	Teaching of the teaching-learning processes in physical activity and sport 1			
Code	P02G050V01501			
Study programme	(*)Grao en Ciencias da Actividade Física e do Deporte			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Mandatory	3rd	1st
Teaching language	Galician			
Department	Special Didactics			
Coordinator	Rey Cao, Ana Isabel			
Lecturers	Rey Cao, Ana Isabel			
E-mail	anacao@uvigo.es			
Web				
General description	The didactic is the bouquet of the Sciences of the Education that has by object to the process teaching-learning (T-L). The fundamental objective of this subject is facilitated to the students the basic knowledges to develop with didactic rigour the programming of one process of teaching-learning through the driving expressions. The Didactic is an indispensable transversal content stop the professional practice of the graduated in Sciences of the Physical Activity and the Sport. It is present in all process of T-L, with independence of the field where develop : sportive performance, leiruse, education or health. In this initial approximation board the main elements of the system that constitutes an educational programming. The subject centers in the most instructive dimension of the processes of T-L.			

Competencies

Code	
B1	Conceptualization and identification of the object of study of the Sciences of the Physical Activity and the Sport.
B2	Knowledge and comprehension of the scientific literature of the area of the physical activity and the sport.
B11	Knowledge and comprehension of the ethical beginning necessary for the correct professional exercise.
B12	Application of the technologies of the information and communication (TIC) to the area of the Sciences of the Physical Activity and of the Sport.
B13	Habits of excellence and quality in the professional exercise.
B15	Aptitude to design, to develop and evaluate the processes of education - learning relative to the physical activity and of the sport, with attention to the individual and contextual characteristics of the persons.
B16	Aptitude to promote and evaluate the formation of lasting and autonomous habits of practice of the physical activity and of the sport.
B18	Aptitude to apply the physiological beginning, biomechanics, behavioral and social, to the different fields of the physical activity and the sport.
B20	Aptitude to identify the risks that stem for the health of the practice of physical inadequate activities.
B21	Aptitude to plan, to develop and control the accomplishment of programs of sport activities.
B23	Aptitude to select and to be able to use the material and sports equipment adapted for every type of activity.
B25	Skill of leadership, capacity of interpersonal relation and teamwork.
B26	Adjustment to new situations, the resolution of problems and the autonomous learning.

Learning outcomes

Expected results from this subject	Training and Learning Results
Identify the different elements of the didactic act, as if it articulates the witnesses in the programming and understand the relation that exists go in they.	B15
Conceptualize a programming sistemic, the fundamental didactic models and the elements that constitute the ecology of the processes of teaching-learning.	B1 B2
Use the platform of teledocencia to supervise the teaching guide, the script of the work and realize the registration stop the work by projects/microteaching	B12
Employ the web 2.0 to evaluate the processes of T-L developed in the classroom.	
Assimilate that the realization of a good programation is a fundamental factor stop a good professional of the physical activity and the sport.	B11 B13
Comprise that the reflection that accompanies to the programming answers it a basic aspect of the professional deontology.	B11 B13

Select, secuenciar and express objective stop a programming of form sistemic and articulated in level of concretion.	B15 B21
Select, secuenciar and explicitar contents stop a programming of sistemic form and articulated in levels of analysis epistemology and psicopedagogic.	B15 B16 B21
Select and apply the methods and didactic techniques more chords to the objective, contents, didactic model and strategy selected in the programming.	B13 B15 B16 B18 B20 B21 B23
Design sessions through the motricity realizing an election and ordinationof the didactic elements.	B15 B16 B18 B20 B21 B23 B26
Design tasks chords to the objective and contents.	B15 B18 B20 B23 B26
Realize in team a complete didactic programming stop a concrete intervention.	B2
Develop a didactic intervention in a context facilitated, rendering special attention to the communicative skills.	B12 B13
Accept the external evaluations and employ the how axes of reflection on it self didactic competition.	B25 B26
Be autocrítico/it with the didactic skills.	
Develop the capacity of didactic evaluation observing the development of the elements of the communicative act in the praxis of the processes of teaching-learning.	
Analyze the programming developed evaluating the strategic coherence.	

Contents

Topic	
1. Theoretical Foundations of Teaching the processes of teaching and learning through physical activity and sport.	Part I. Conceptual aspects of educational processes E-A in physical activity and sport. 1. A didactic. 1.1. Historical context. 1.2. Definition. 1.3. Object and functions of teaching methods. 1.4. Teaching and curriculum.
2. Basic elements in the programming of the teaching-learning processes through physical activity and sport.	2. The process of teaching and learning through physical activity and sport. 2.1. Delimitation and epistemology of the concept.
3. Consistency in the teaching program.	Part II. The programming in the process of E-A in physical activity and sport.
4. Programming of the processes of teaching and learning through physical activity and sport in the third level of specificity or short-term programming. The programming units.	3. Conception of ecological processes and the A-physical activity and sport. 4. The teaching program. 4.1. Programming concept. 4.2. Programming models. 4.3. Features of the program. 4.4. Components of the program.

5. Models for intervention through physical activity and sport in the elements present in the third level of specificity or short-term programming.	Part III. Principles, objectives, responsibilities and objectives in the process of E-A through the motor expressions. 5. Types of goals. 6. Tasks for teachers linked to the objectives. 7. taxonomies goals. Part IV. Contained in the e-A in physical activity and sport. 8. The contents. Content types. 8.1. The contents in education through the motor. 8.2. Abstract content or epistemological. Taxonomies. 8.3. Contents psycho. Taxonomies. 9. Tasks for teachers linked to the contents. Part V: Methodology and Process-A in physical activity and sport. 10. Concepts and elements. 11. Methods practice. 12. Methods of organization gives session. 13. Methods for spatial and material organization. 14. Methods for a training and distribution groups. 15. Methods discipline.
6. The task of teaching.	16. Activities of teaching and learning. 16.1. The task of teaching. 16.2. Method of presentation of the task. 16.3. Formulation of tasks. 16.4. Didactic analysis of the motor tasks.
7. Skills / teacher in the processes of teaching and learning through physical activity and sport.	Part VI. Skills of teachers in the processes of E-A in physical activity and sport. 17. Methods for communication. 17.1. Communication skills. 17.2. Feedback. 18. Strategies for communication without gender bias and non-sexist.

Planning			
	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Lecturing	10	30	40
Problem solving	10	10	20
Supervised work	1	15	16
Group tutoring	3	21	24
Case studies	12	0	12
Laboratory practices	13	13	26
Laboratory practice	2	6	8
Case studies	1	3	4

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Methodologies	
	Description
Lecturing	Master sessions in that explain the theoretical bases. The students assimilates and takes aim. It poses doubt and complementary questions.

Problem solving	individual and group work solving tasks. The teacher presents and exemplifies the task and students solve and raises doubts. Based on a case study in which a context, collective, and duration of a specified activity, students will perform a fragment of programming, specifying the following: - Approach objectives. The correction will take place in the classroom or tutoring. - Development of an abstract matrix develop content for that case. The correction will take place in the classroom or tutoring. - Writing content for the proposed educational psychology course. The correction will take place in the classroom or tutoring. - Design appropriate to the course tasks. - Explication of tasks. Based on a series of explicit by -objectives, content, collective, method, etc., correction explicit criteria professor teaching tasks. The correction will take place in the classroom or tutoring. - Develop a progression of tasks for learning a motor skill. Based on a series of explicit by -objectives teacher, contents, characteristics of the alumni / ae, method, etc. criteria; correction explicit didactic learning tasks appropriate for the specified skill. They will be used as criteria for the progression perceptive and decisional execution channels. The correction will take place in the classroom or tutoring.
Supervised work	Design and development of an educational intervention through physical activity and sport. Microensinanza application . Each group of three (or two , if instructed by the teacher) held a session according to the basic characteristics identified in the option that is assigned . In each didactic method it is specifically addressed . Based didactic element that the group will design the rest of didactic elements to form their session. This session must be given to their peers in classrooms practices . It is the duty of students to stay informed of any changes in the schedule of practices. Is mandatory at least two tutorials before conducting the session. One will be in class time.
Group tutoring	The students presents the development of their tutoring works in a minimum of threee tutories.
Case studies	Didactic analysis and discussion of the practical session realized in the kind laboratory realized in practice B. The students will owe to take part actively and realize the entrusted tasks.
Laboratory practices	In class laboratory experiments the motor tasks and proposals to hold a teaching intervention . Participation in a micro-teaching . The methods developed will be direct control , assignment of tasks , micro-teaching - reciprocal teaching small groups , modular teaching , problem solving , guided discovery and group participations (for reflections - analysis of the final session) .

Personalized attention

Methodologies	Description
Supervised work	Supervision, discussion and correction of the tutored work

Assessment

	Description	Qualification	Training and Learning Results
Supervised work	Microteaching programming and development of an educational intervention through physical activity and sport. The criteria are : - Deliver the draft of the session and the final report by the deadline set . - Develop a work meeting the formal requirements and content required . - Bring the practice session designed . - To attend two sessions for prior review of the session , and the class that explains the method corresponding to that session . - Design and explain tasks meeting the required criteria (application specific methods) . - Required for all students .	30	B1 B2 B11 B12 B13 B15 B16 B18 B20 B21 B23 B25 B26
Group tutoring	Support group tutorials for the supervision and discussion of labor ward . - Students must attend tutorials with control tasks undertaken that are specified in the script work . - Only if the students qualify to attend.	10	B2 B11 B12 B25 B26
Case studies	Assistance and active participation in the reflection and didactic analysis that will realize in the the practical session developed in the B class. Execution and delivery of the tasks proposed.	5	

Laboratory practices	Control of class laboratory participation. -Attend And participate actively and critically in Microteaching with a minimum of 80% of the hours of practice groups B and C. -The Assistance to more than 80% of the teaching of class B and C loans exempt from the realization of the final practical examination . -This Criterion is not mandatory to pass the course , since students who exceed 20 % of faults can access through a final evaluation of the test laboratory credits . Pass mark/or the unfit	5	B13 B15 B16 B18 B20 B21 B23 B25
Laboratory practice	Development of an educational intervention group . Students assume the teaching of at least one activity of teaching and learning. The criteria are: - Organize the pre- active phase . - Properly manage resources and space for the development of the session . - Implement strategies of discipline and passive participation. - Develop reflective phase with didactic criteria. - To adopt a positive teaching.	10	B11 B23 B26
Case studies	Oral defense of the written work . Students answer the questions made by the teacher on the schedule of the session developed in supervised work. In specific cases , by previous negotiation with the teacher , this assessment tool can be replaced by a written exam development.	40	B1 B2

Other comments on the Evaluation

To surpass the subject is indispensable:

- Achieve a minimum qualification of 5 points.
- Realize the methodology of tutored work.
- Realize the laboratory practice.
- Obtain a minimum qualification of 1,5 points in the study of cases/analysis of situations.

The works, to be evaluated, will owe to be delivered strictly in the dates determined by the professor.

The delivery of the works will be in format paper, the exception of those cases in the that specify the contestant. When the work no deliver personally to the professor, will owe by mail electronic copy and n the postbox of the faculty.

Of pupils had not surpassed the subject in the first announcement, the no purchased competitions will be evaluated in the announcement of July.

In the corresponding announcements it same study academic, will keep the qualifications obtained pole students. It Will be necessary to repeat the necessary methodologies to achieve a minimum of 5 points.

The tutorial are face to face.

The students "No assistant"will owe to realize a didactic intervention and surpass the methodologies of: Tutored Work; Study of cases/analysis of situations; laboratory practices.

The official dates of the examinations can be consulted in the web of the faculty in the link
<http://fcced.uvigo.es/es/docencia/examenes>

Sources of information

Basic Bibliography

Florence, J., Brunelle, J. & Carlier, G., **Enseñar Educación Física en Secundaria. Motivación, organización y control.**, 1ª ed., Inde, 2000

Galera, A., **Manual de didáctica de laEducación Física I. Una perspectiva constructivista moderada. Funciones de impartición.**, 1ª ed., Paidós, 2001

Galera, A., **Manual de didáctica de laEducación Física II. Una perspectiva constructivista moderada. Funciones de programación.**, 1ª ed., Paidós, 2001

Rey Cao, Ana, **Didáctica de los procesos de enseñanza-aprendizaje en la actividad física y el deporte I. Apuntes de la asignatura.**, Pontevedra, 2017

Seners, P., **La lección de Educación Física.**, 1ª ed., Barcelona, 2001

Complementary Bibliography

Blández Ángel, Julia, **Programación de unidades didácticas según Ambientes de aprendizaje.**, 1ª ed., Inde, 2000

Palao Andrés, J. M. y Ortega Toro, E., **Formas de organización en educación física.**, 1ª ed., Diego Marín, 2009

- Contreras, Onofre, **Didáctica de la Educación Física. Un enfoque constructivista.**, 1ª ed., Inde, 1998
- Devís Devís, J. & Peiró Velert, C., **Nuevas perspectivas curriculares en Educación Física: la salud y los juegos modificados.**, 1ª ed., Inde, 1992
- Famose, J.P., **Aprendizaje motor y dificultad de la tarea.**, 1ª ed., Paidotribo, 1992
- Fraille Aranda, A. (coord.), **Didáctica de la educación física: una perspectiva crítica y transversal.**, 1ª ed., Biblioteca Nueva, 2004
- Gallego, J.L. y Salvador, F., **Metodología de la acción didáctica en Medina y Salvador (coord), Didáctica General (pp.157-181).**, 1ª ed., Pearson, 2005
- González Arévalo, C., **I proceso de programación en la enseñanza de la actividad física y el deporte.**, 2005
- González Arévalo, C. & Lleixà Arribas, T. (coords.), **Didáctica de la Educación física. Ministerio de Educación, Instituto de Formación del Profesorado, Investigación e Innovación Educativa**, 1ª ed., Graó, 2010
- López Pastor, V.(Coord.), **La sesión en Educación Física: los diferentes modelos y los planteamientos educativos que subyacen.**, 2001
- Mosston, M., y Ashworth, S., **La enseñanza de la educación física. La reforma de los estilos de enseñanza.**, 1ª ed., Barcelona, 1993
- Sicilia Camacho, A., **La investigación de los estilos de enseñanza en la educación física. Un viejo tema para un nuevo siglo.**, 1ª ed., Cádiz, 2001
- Sicilia, A.; Sáenz-López, P.; Manzano, J.I. y Delgado, M.A., **El desarrollo curricular de la Educación Física en Primaria y Secundaria: un análisis desde la perspectiva del profesorado.**, 2009

Recommendations

Subjects that continue the syllabus

Teaching of the teaching-learning processes in physical activity and sport 2/P02G050V01603

Subjects that it is recommended to have taken before

Education: Motor control and learning in physical education and sport/P02G050V01102

Education: Physical education and sport pedagogy/P02G050V01103

Basics of motor skills/P02G050V01204

Gross motor games/P02G050V01105

Sociology: Sociology and history of physical activity and sport/P02G050V01203

Education: Epistemology of physical activity, sport and physical education science/P02G050V01301

Free body expression and dance/P02G050V01402

Other comments

Recommended:

Attending continuously the classes.

The completion of the ongoing evaluation activities .

Paying attention to the timing of the activities and course work .

IDENTIFYING DATA				
Planning and methodology in sports training 1				
Subject	Planning and methodology in sports training 1			
Code	P02G050V01502			
Study programme	(*)Grao en Ciencias da Actividade Física e do Deporte			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Mandatory	3rd	1st
Teaching language	Spanish Galician			
Department	Special Didactics			
Coordinator	García García, Óscar			
Lecturers	García García, Óscar Iglesias Caamaño, Mario			
E-mail	oscargarcia@uvigo.es			
Web				
General description				

Competencies	
Code	
B1	Conceptualization and identification of the object of study of the Sciences of the Physical Activity and the Sport.
B2	Knowledge and comprehension of the scientific literature of the area of the physical activity and the sport.
B5	Knowledge and comprehension of the effects of the practice of the physical exercise on the structure and function of the human body.
B8	Knowledge and comprehension of the structure function and development of the different manifestations of the motricity humanizes.
B11	Knowledge and comprehension of the ethical beginning necessary for the correct professional exercise.
B13	Habits of excellence and quality in the professional exercise.
B14	Managing of the scientific basic information applied to the physical activity and to the sport in his different manifestations.
B26	Adjustment to new situations, the resolution of problems and the autonomous learning.
C7	Aptitude to plan, to develop and control the process of training in the different levels
C8	Aptitude to apply the physiological biomechanical, comportamental and social principles, during the process of the sports training
C9	Aptitude to promote and evaluate the formation of lasting and autonomous habits of practical physical and sports activity in the population who realizes sports training
C10	Aptitude to identify the risks, which stem for the health of the sportsmen, of the inadequate practice of physical activities in the context of the sports training
C11	Aptitude to plan, to develop and to control the accomplishment of programs of sports training
C12	Aptitude to select and to be able to use the material and sports equipment adapted for every type of activity of sports training

Learning outcomes		
Expected results from this subject	Training and Learning Results	
The student will be able to propose the development of the different conditional capacities adecuándolas to the needs of the sportsman, and establish the control of the load inside the process of training to achieve a concrete effect	B5 B8 B14	C7 C11
The student will be able to apply the physiological principles, biomechanics, cognitive and social, to justify the effect that causes the sportive training	B2 B5 B8 B14	C8
The student will be able to identify the risks, that derive for the health of the sportsmen, of the unsuitable practice of exercises and methods of sportive training	B5 B8 B14 B26	C7 C9 C10
The student will be able to select and know use the material and felicitous sportive equipment to develop each conditional capacity inside the process sportive training	B2 B5 B26	C12

The student will be able to propose and execute exercises or tasks with his indicators of control of the load inside each conditional capacity to guarantee in the sportsmen a determinate effect of the training	B5 B14 B26	C7 C11
The student will be able to act inside the necessary ethical principles for the correct professional exercise	B1 B11 B13	

Contents

Topic

FOUNDATIONS OF THE SPORT TRAINING	Subject 1. The adaptation in the sport: The effect of the sportive training Concept of sportive training Concept of adaptation in him depose you He process of sportive adaptation general Mechanism of adaptation Sindrome general of Dynamic adaptation of the process of sportive training: I stimulate, fatigue, recovery, supercompensación, adaptation sensitive Phases in the adaptation Subject 2. The load of training Concept of load of training Typology of loads of training Appearances that determine the load of training: content, magnitude, organisation of loads it concurrent Training and interferences in the training Subject 3. The sportive form Concept of form factors that determine the characteristic sportive performance of the sportive form Types of sportive form Phases of the state of form Sintomas of the state of form Evaluation of the sportive form Subject 4. The principles of the Sportive Training Concept and classification biological Principles pedagogical principles principles of planning and organisation

FOUNDATIONS, STRUCTURE AND METHODS OF THE FITNESS TRAINING

Subject 5. Foundations, Structure and Methods of the Training of Forces it
Concept
factors that determine the production of strength
processes of adaptation in the training of the strength: structural, neuromuscular mechanical
Demonstrations of the strength: active and reactive.
Methods of training of the demonstrations of forces it
sensitive Phases for the development of the strength

Subject 6. Foundations, Structure and Methods of the Training of the Speed
Concepts
factors of which depends the speed
demonstrations of the speed: reaction, acceleration and deceleration, speed of an isolated movement, speed of a continuous movement cíclico, speed of a movement continuo acyclic.
The resistance to the speed
The resistance to the maximum speed
Methods of training of the demonstrations of the speed
Develop of the potential of speed
The barrier of speed
the agility

Subject 7. Foundations, Structure and Methods of the Training of the Resistance
Concept
Factors that determine the resistance
Processes of adaptation to the training of aerobic resistance
Processes of adaptation to the training of anaerobic resistance
Demonstrations of the resistance
Methods of the training of the resistance

Subject 8. Foundations, Structure and Methods of the Training of the Flexibility
Concept
factors that determine the articular mobility
Typology of articular mobility
Profits of the training of the flexibility with regard to other conditional capacities
Methods of the training of the flexibility

Planning

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Case studies	4	9	13
Laboratory practices	22.5	45	67.5
Problem based learning	4	9	13
Lecturing	22	33	55
Essay questions exam	1	0	1
Laboratory practice	0.25	0	0.25
Objective questions exam	0.25	0	0.25

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Methodologies

	Description
Case studies	Analysis of cases related with the sportive training to know them, interpret them, and propose alternative solutions.
Laboratory practices	Acquisition of basic skills and of procedures related with the sportive training. They develop in spaces with equipment skilled (track of athletics. Sportive pavilion, straight of speed, fitness room)
Problem based learning	Will formulate problems or concrete exercises related with the selection of conditional capacities, his methods to develop them like this as the due effect in each case. The student has to develop the most felicitous solution and justify it
Lecturing	Exhibition by part of the professor of the contents on the matter object of study, theoretical bases and scientific knowledge updated.

Personalized attention

Methodologies	Description
Laboratory practices	In the schedule of tutorías will resolve concrete doubts on the exercises, cases and explanations realised during the practical classes.
Problem based learning	In tutorías collective abordaran the most felicitous solutions to the problems posed so that the students can contrast and argue his solutions with the proposals by the professor

Assessment				
	Description	Qualification	Training and Learning Results	
Essay questions exam	It is the development of 5 ask referents to the theoretical and practical contents developed in the subject. Its necessary approve it to be able to surpass the subject	60	B1 B2 B5 B8 B11 B14 B26	C7 C8 C9 C11
Laboratory practice	The proof is the resolution and practical execution of exercises of training linked to the contents realised in the practices of the subject. It is necessary approve it to be able to surpass the subject	20	B5 B8 B11 B13 B14 B26	C7 C10 C12
Objective questions exam	Will consist in a battery of 20 ask type test of only answer on 5 possible. It will be necessary to surpass this part to can realize the examination of questions of development and can surpass the asignatura	20	B1 B2 B5 B8 B14	C7 C9 C10 C11

Other comments on the Evaluation

El no realizar la evaluación de práctica de laboratorio o la parte de exámenes supondrá una calificación final de no presentado (NP). En caso de no tener superada la asignatura en la primera convocatoria, las competencias serán evaluadas de nuevo en la convocatoria de julio de igual forma. La evaluación en sucesivas convocatorias se realizará de nuevo de igual forma que la planteada inicialmente con pruebas teóricas y prueba práctica siendo necesaria la superación de todas las partes. Las fechas oficiales de los exámenes se pueden consultar en la página web de la facultad de Ciencias de la Educación y del Deporte <http://fcced.uvigo.es>

Sources of information

Basic Bibliography

García-García, O y Serrano-Gómez, V, **Entrenamiento personal: Guía para el desarrollo profesional**, 1, Medica panamericana, 2017

Gonzalez Ravé, J.M., Pablos Abellá, C. y Navarro Valdivielso, F., **Entrenamiento Deportivo: Teoría y práctica**, 1, Medica panamericana, 2014

Nacleiro, F., **Entrenamiento deportivo. Fundamentos y aplicaciones**, 1, Medica panamericana, 2011

Legaz Arrese, A., **Manual de Entrenamiento Deportivo**, 1, Paidotribo, 2012

Weineck, J., **Entrenamiento total**, 2, Paidotribo, 2016

Complementary Bibliography

García Manso, JM., **La Resistencia desde la óptica de las ciencias aplicadas al entrenamiento deportivo**, 1, GRADA Sport Books, 2006

Roosen, M y Dawes, J., **desarrollo de la agilidad y de la velocidad**, 1, Paidotribo, 2017

García Manso, JM., **Alto rendimiento: la adaptación y la excelencia deportiva**, 1, Gymnos, 1999

Verkhoshansky, Y., **Teoría y metodología del entrenamiento deportivo**, 2, Paidotribo, 2016

Cometti, Gilles., **El Entrenamiento de la velocidad**, 2, Paidotribo, 2016

Verkhoshansky, Y., **Todo sobre el método pliométrico**, 2, Paidotribo, 2016

Recommendations

Subjects that continue the syllabus

Planning and methodology in sports training 2/P02G050V01604

Specialisation in group sports/P02G050V01906

Specialisation in individual sports/P02G050V01907

Subjects that are recommended to be taken simultaneously

Evaluation and prescription of physical exercise for health/P02G050V01503

Subjects that it is recommended to have taken before

Human anatomy: Human anatomy for movement/P02G050V01101

Human anatomy: Human anatomy and kinesiology/P02G050V01201

Physiology: Exercise physiology 1/P02G050V01104

Physiology: Exercise physiology 2/P02G050V01401

IDENTIFYING DATA				
Valoración e prescripción do exercicio físico para a saúde				
Subject	Valoración e prescripción do exercicio físico para a saúde			
Code	P02G050V01503			
Study programme	Grao en Ciencias da Actividade Física e do Deporte			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Mandatory	3	1c
Teaching language	Castelán Galego			
Department	Didácticas especiais			
Coordinator	Ramírez Farto, Emerson			
Lecturers	Ramírez Farto, Emerson			
E-mail	emerson@uvigo.es			
Web				
General description				

Competencias	
Code	
B1	Conceptualización e identificación do obxecto de estudo das Ciencias da Actividade Física e do Deporte.
B2	Coñecemento e comprensión da literatura científica do ámbito da actividade física e o deporte.
B11	Coñecemento e comprensión dos principios éticos necesarios para o correcto exercicio profesional.
B13	Hábitos de excelencia e calidade no exercicio profesional.
B14	Manexo da información científica básica aplicada á actividade física e ao deporte nas súas diferentes manifestacións.
B16	Capacidade para promover e avaliar a formación de hábitos perdurables e autónomos de práctica da actividade física e do deporte.
C8	Capacidade para aplicar os principios fisiolóxicos, biomecánicos, comportamentais e sociais, durante o proceso do adestramento deportivo
C13	Capacidade para avaliar a condición física e prescribir exercicio físico orientado cara á saúde
C15	Capacidade para identificar os riscos que se derivan para a saúde do desenvolvemento das actividades físicas inadecuadas entre a poboación que realiza práctica física orientada á saúde
C17	Capacidade para planificar, desenvolver e controlar a realización de programas de actividades físico-deportivas orientada á saúde
C18	Capacidade para seleccionar e saber utilizar o material e equipamento deportivo adecuado, para cada tipo de actividade que practique a poboación de adultos, maiores e discapacitados

Resultados de aprendizaxe		
Expected results from this subject	Training and Learning Results	
Coñecer e identificar o obxecto de estudo das Ciencias da Actividad Física e do Deporte.	B1	
Ser capaz de desenvolver un proxecto técnico no eido da enxeñaría dos sistemas aéreos non tripulados.		
Saber buscar e interpretar a literatura científica do ámbito da actividade física e o deporte.	B2 B13 B14	
Coñecer e utilizar os principios éticos necesarios para o correcto exercicio profesional.	B11 B13	
Ser capaz de elaborar propostas para promover e avaliar a formación de hábitos perdurables e autónomos de práctica da actividade física e do deporte.	B16	
Ser capaz de avaliar a condición física e prescribir exercicio físico orientado cara á saúde en diferentes poboacións.	B16	C13 C17
Coñecer e saber aplicar os principios fisiolóxicos, biomecánicos, comportamentais e sociais ao campo da actividade física e a saúde.		C8 C13 C17
Saber identificar os riscos que se derivan para a saúde do desenvolvemento das actividades físicas inadecuadas entre a poboación que realiza práctica física orientada á saúde.	B13	C15 C17 C18
Ser capaz de seleccionar e saber utilizar o material e equipamento deportivo adecuado, para cada tipo de actividade que practique a poboación de adultos, maiores e discapacitados.		C18

Contidos	
Topic	
I. Beneficios e riscos asociados ao exercicio: relación entre actividade física, saúde, lonxevidade e calidade de vida.	I. Mercado laboral en el área de la actividad física; Diferentes conceptos y factores que determinan la actividad física.
II. Prescripción de exercicio físico: xestión de adestramento para a saúde.	II. Evaluación en el contexto de la salud, Efectividad de los testes y etapas de la programación de la actividad física.
III. Deseño dun proxecto de adestramento para a saúde: a planificación da actividade física.	III. Principios del entrenamiento en el ámbito de la salud, Metodología cardiovascular y neuromuscular
IV. Avaliación da condición física no contexto da práctica da actividade física para a saúde.	IV. Evaluación Antropométrica, Evaluación Postural, Evaluación cardiovascular y neuromuscular (Protocolos de campo)
V. Prescripción da actividade física para a prevención e o tratamento de enfermidades crónicas e de lesións derivadas da práctica deportiva.	V. Actividad física y grupos especiales

Planificación			
	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Lección maxistral	18	0	18
Traballos de aula	2.5	0	2.5
Prácticas de laboratorio	30	15	45
Informe de prácticas	0	15	15
Traballo	1	30	31
Exame de preguntas obxectivas	1	37.5	38.5

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente	
	Description
Lección maxistral	Ensinanza baseada en proxectos de aprendizaxe. Aprendizaxe baseada en problemas (ABP). Metodoloxías baseadas en investigación. Aprendizaxe colaboradora.
Traballos de aula	Supositos prácticos para resolver en grupos reducidos.
Prácticas de laboratorio	Actividades de aplicación dos coñecementos a situacións concretas e de adquisición de habilidades básicas e procedimentais relacionadas coa materia obxecto de estudo. Desenvólvense en espazos especiais con equipamento especializado (laboratorios, aulas informáticas, etc).

Atención personalizada	
Methodologies	Description
Prácticas de laboratorio	Atenderase as peculiaridades do alumnado, adaptando a metodoloxía empregada en función das súas necesidades ou características.
Lección maxistral	A pesar de que se tratan de sesións maxistrais, o alumnado participará activamente nas clases, xa que se lle fará partícipe continuamente, ben mediante preguntas, ben mediante a resolución de problemas de forma persoal ou en grupos pequenos, o que permitirá unha atención máis persoal.
Traballos de aula	Proponse traballos en grupos reducidos que facilita de por si a atención individualizada.
Tests	Description
Traballo	A través das tirorías, e por medio do correo electrónico.
Informe de prácticas	Inicialmente mediante indicacións específicas de como elaborar o informe, e despois a través das titorías e o correo electrónico.

Avaliación	
Description	Qualification Training and Learning Results

Traballos de aula	Participación do alumnado durante a realización dos supostos prácticos	5	B1 B2 B11 B13 B14 B16	C8 C13 C15 C17 C18
Prácticas de laboratorio	Traballo e implicación do alumnado durante a realización das clases prácticas e teóricas.	10	B1 B2 B11 B13 B14 B16	C8 C13 C15 C17 C18
Informe de prácticas	Consistirá na elaboración dun informe cos datos das situacións prácticas conforme aos obxectivos en cada sesión.	15	B1 B2 B11 B13 B14 B16	C8 C13 C15 C17 C18
Traballo	Realizar todos los trabajos planteados por el profesor, sea escritos o en forma de presentación, vinculados con el desarrollo de los contenidos	20	B1 B2 B11 B13 B14 B16	C8 C13 C15 C17 C18
Exame de preguntas obxectivas	Realizarase unha proba teórico-práctica: test, resposta curta e/ou resolución de supostos prácticos.	50	B1 B2 B11 B13 B14 B16	C8 C13 C15 C17 C18

Other comments on the Evaluation

Requisitos básicos a cumprir para la superación de la materia:

- Realizar todos los trabajos planteados por el profesor, sea escritos o en forma de presentación, vinculados con el desarrollo de los contenidos.
- Obtener una calificación de al menos 5 puntos en la sumatoria de todos los trabajos y examen.

Proporción de incidencia en la calificación de los diferentes tipos de valoración.

- Calificación obtenida por la realización de los trabajos: 40%
- Calificación obtenida en el examen: 50%
- La asistencia y la participación activa a las sesiones prácticas y teóricas: 10% (Obs: La hoja de asistencia estará a disposición de los alumnos/as para su firma hasta 10 minutos del inicio de la clase, a partir de este momento, los alumnos/as que no han firmado, tendrán falta en dicha clase.

Trabajos a realizar por los alumnos: 40%

1. Realizar un trabajo teórico de cualquier tema relacionado con la asignatura. Revisar por lo menos 10 artículos científicos del mismo tema encontrados en revistas científicas (se llevará en consideración en la nota final de dicho trabajo ARTÍCULOS PUBLICADOS EN LOS ÚLTIMOS 5 AÑOS) y presentar el resumen del mismo de cada artículo con una extensión de 1 página. El trabajo será individual y tendrá un 10% de la nota final.
2. Realizar una presentación de 20 minutos máximo en formato Power Point con todos los apartados de la asignatura.

Proporción de incidencia en la calificación para este trabajo:

- Revisión de los artículos: 10%
- Calidad de la presentación: 10%
- Anexos (Word, Excel y etc):

En 2ª convocatoria, se mantendrán las notas de los trabajos así como la nota de participación en clases teóricas y prácticas.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

ACSM, **anual ACSM para la valoración y prescripción del ejercicio**, Paidotribo, 2005

Vivian H. Heyward, **Evaluación de la aptitud física y prescripción del ejercicio**, Panamericana, 2008

Complementary Bibliography

ACSM, **Manual de consulta para el control y la prescripción de ejercicio.**, Paidotribo, 2000

López, E.J.M., **Pruebas de aptitud física**, Paidotribo,, 2002

George, Fisher, Vehrs, **Test y Pruebas Físicas**, Paidotribo, 2001

Baechle, T & Earle, R., **Essentials of strength training and conditioning.**, Human Kinetics., 2000

Sharkey, B.J., **Fitness and Health.**, Human Kinetics, 2002

Recomendacións

Subjects that continue the syllabus

Metodoloxía e planificación do adestramento deportivo I/P02G050V01502

Metodoloxía e planificación do adestramento deportivo II/P02G050V01604

Actividades físicas de lecer/P02G050V01905

Subjects that are recommended to be taken simultaneously

Anatomía humana: Anatomía humana para o movemento/P02G050V01101

Biomecánica da técnica deportiva/P02G050V01903

Exercicio físico para persoas maiores/P02G050V01908

IDENTIFYING DATA				
Xestión e organización dos sistemas deportivos I				
Subject	Xestión e organización dos sistemas deportivos I			
Code	P02G050V01504			
Study programme	Grao en Ciencias da Actividade Física e do Deporte			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Mandatory	3	1c
Teaching language	Castelán			
Department	Didácticas especiais			
Coordinator	Martínez Lemos, Rodolfo Ivan			
Lecturers	Martínez Lemos, Rodolfo Ivan			
E-mail	ivanmartinez@uvigo.es			
Web				
General description				

Competencias	
Code	
B2	Coñecemento e comprensión da literatura científica do ámbito da actividade física e o deporte.
B4	Coñecemento e comprensión dos factores comportamentais e sociais que condicionan a práctica da actividade física e o deporte.
B12	Aplicación das tecnoloxías da información e comunicación (TIC) ao ámbito das Ciencias da Actividade Física e do Deporte.
B13	Hábitos de excelencia e calidade no exercicio profesional.
B14	Manexo da información científica básica aplicada á actividade física e ao deporte nas súas diferentes manifestacións.
B21	Capacidade para planificar, desenvolver e controlar a realización de programas de actividades físicodeportivas.
B23	Capacidade para seleccionar e saber utilizar o material e equipamento deportivo axeitado para cada tipo de actividade.
B24	Actuación dentro dos principios éticos necesarios para o correcto exercicio profesional.
B25	Habilidade de liderado, capacidade de relación interpersoal e traballo en equipo.
B26	Adaptación a novas situacións, a resolución de problemas e a aprendizaxe autónoma.
C19	Capacidade para planificar, desenvolver e controlar programas para a dirección de organizacións, entidades e instalacións deportivas

Resultados de aprendizaxe	
Expected results from this subject	Training and Learning Results
Habilidade de liderado, capacidade de relación interpersoal e traballo en equipo	B25
Adaptación a novas situacións, á resolución de problemas e á aprendizaxe autónoma	B26
Capacidade para planificar, desenvolver e controlar programas para a dirección de organizacións, entidades e instalacións deportivas	C19
Coñecemento e comprensión da literatura científica do ámbito da actividade física e o deporte.	B2
Coñecemento e comprensión dos factores *comportamentais e sociais que condicionan a práctica B4 da actividade física e o deporte.	B4
Aplicación das tecnoloxías da información e comunicación (TIC) ao ámbito das Ciencias da Actividade Física e do Deporte.	B12
Hábitos de excelencia e calidade no exercicio profesional.	B13
Manexo da información científica básica aplicada á actividade física e ao deporte na súa diferentes B14 manifestación	B14
Actuación dentro dos principios éticos necesarios para o correcto exercicio profesional.	B24
Capacidade para planificar, desenvolver e controlar a realización de programas de actividades *físicodeportivas.	B21 B23

Capacidade para seleccionar e saber utilizar o material e equipamento deportivo adecuado para cada tipo de actividade.

Contidos
Topic

1. O Sistema deportivo	Introducción O modelo Escandinavo O modelo do Norte de Europa O modelo Centroeuropeo O modelo de Europa do Leste O modelo do Sur de Europa
2. O Servizo deportivo	Concepto global de servizo deportivo Análisis de costes Fijación de precios Financiación Viabilidad
3. Modelos de xestión deportiva	Xestión Público/Privada Xestión Directa/Indirecta/Mixta O rol do Xestor Deportivo Funcións do Xestor Deportivo
4. Xestión e organización no deporte	Organización Administrativa (Pública) Estrutura Asociativa (Privada) Deporte Profesional (Privado) Xestión de entidades deportivas SAL (Privado)
5. Ordenamento xurídico do deporte	Introduccion ao Ordenamiento Jurídico Unión Europea y Deporte. Base jurídica. Lexislación Nacional e Autonómica Estatutos e Regulamentos Federativos Configuración xurídica do deporte no medio natural

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Lección maxistral	30	45	75
Traballo tutelado	1.5	2.25	3.75
Resolución de problemas	22.5	33.75	56.25
Exame de preguntas obxectivas	0	15	15

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.
Traballo tutelado	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver a análise e resolución dos problemas e/ou exercicios de forma autónoma.
Resolución de problemas	O estudante, de maneira individual ou en grupo, elabora un documento sobre a temática da materia ou prepara seminarios, investigacións, memorias, ensaios, resumos de lecturas, conferencias, etc.

Atención personalizada

Methodologies	Description
Resolución de problemas	Enténdese por atención personalizada o tempo reservado por cada docente para atender e resolver as dúbidas do alumnado. Nestas actividades o/a docente ten como función orientar e guiar o proceso de aprendizaxe do alumnado.

Avaliación

	Description	Qualification	Training and Learning Results
Traballo tutelado	O estudante completará de xeito INDIVIDUAL unha auditoria a un evento deportivo xa celebrado, seguindo un modelo predefinido e fará unha breve exposición oral da mesma na aula.	20	B2 B4 B12 B13 B14 B21 B23

IDENTIFYING DATA				
Actividade física e deporte adaptado				
Subject	Actividade física e deporte adaptado			
Code	P02G050V01601			
Study programme	Grao en Ciencias da Actividade Física e do Deporte			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Mandatory	3	2c
Teaching language	Galego			
Department	Didácticas especiais			
Coordinator	Ayan Perez, Carlos Luis Vila Suarez, Maria Elena			
Lecturers	Ayan Perez, Carlos Luis Vila Suarez, Maria Elena			
E-mail	cayan@uvigo.es EVILA@UVIGO.ES			
Web				
General description				

Competencias	
Code	
B2	Coñecemento e comprensión da literatura científica do ámbito da actividade física e o deporte.
B3	Coñecemento e comprensión dos factores fisiolóxicos e biomecánicos que condicionan a práctica da actividade física e o deporte.
B4	Coñecemento e comprensión dos factores comportamentais e sociais que condicionan a práctica da actividade física e o deporte.
B5	Coñecemento e comprensión dos efectos da práctica do exercicio físico sobre a estrutura e función do corpo humano.
B6	Coñecemento e comprensión dos efectos da práctica do exercicio físico sobre os aspectos psicolóxicos e sociais do ser humano.
B10	Coñecemento e comprensión dos fundamentos do deporte.
B14	Manexo da información científica básica aplicada á actividade física e ao deporte nas súas diferentes manifestacións.
B15	Capacidade para deseñar, desenvolver e avaliar os procesos de ensino- aprendizaxe relativos á actividade física e do deporte, con atención ás características individuais e contextuais das persoas.
B18	Capacidade para aplicar os principios fisiolóxicos, biomecánicos, comportamentais e sociais, aos diferentes campos da actividade física e o deporte.
B20	Capacidade para identificar os riscos que se derivan para a saúde da práctica de actividades físicas inadecuadas.
B23	Capacidade para seleccionar e saber utilizar o material e equipamento deportivo axeitado para cada tipo de actividade.
B26	Adaptación a novas situacións, a resolución de problemas e a aprendizaxe autónoma.
C9	Capacidade para promover e avaliar a formación de hábitos perdurables e autónomos de práctica actividade físico-deportiva na poboación que realiza adestramento deportivo

Resultados de aprendizaxe	
Expected results from this subject	Training and Learning Results
Coñecemento e comprensión da literatura científica do ámbito da actividade física e o deporte.	B2 B4 B20
Coñecemento e comprensión dos factores comportamentais e sociais que condicionan a práctica da actividade física e do deporte.	B4 B10
Manexo de la información científica básica aplicada á actividade física e ao deporte nas súas diferentes manifestacións.	B14
Capacidade para avaliar a condición física e prescribir exercicio físico orientado cara á saúde.	B3
Capacidade para promover e avaliar a formación de hábitos *perdurables e autónomos de práctica de actividade física e deporte entre a poboación adulta, maiores e discapacitados.	B10 B26
Capacidade para identificar os riscos que se derivan para a saúde do desenvolvemento das actividades físicas inadecuadas entre a poboación que realiza práctica física orientada á saúde.	B20
Capacidade para aplicar os principios fisiolóxicos, biomecánicos, comportamentais e sociais ao campo da actividade física e a saúde.	B18
Capacidade para seleccionar e saber utilizar o material e equipamento deportivo adecuado, para cada tipo de actividade que practique a poboación de adultos, maiores e discapacitados.	B23

Coñecemento e comprensión dos efectos da práctica de actividade física e deporte adaptado sobre B5 a estrutura e función do corpo humano.

Coñecemento e comprensión dos efectos da práctica de actividade física e deporte adaptado sobre B6 os aspectos psicolóxicos e sociais do ser humano.

Coñecemento e comprensión dos fundamentos do deporte adaptado	B2 B3 B5 B15 B18	C9
Adaptación ás novas situacións, á resolución de problemas e o aprendizaxe autónomo.	B26	
Capacidade para deseñar, desenvolver e avaliar os procesos de ensino-aprendizaxe relativos á actividade física e o deporte adaptado con atención ás características individuais e contextuais das persoas.	B15	

Contidos

Topic

1. MARCO HISTÓRICO CONTEXTUAL DA AFA	1.1 AFA Evolución Histórica e Contextualización 1.2 A Discapacidade, Orixe, Evolución e Situación Actual
2. CONCEPTUALIZACIÓN DA AFA	2.1 A lexislación educativa e o alumno con discapacidade. 2.2. EFA e ACNEE: Posibilidades e aplicacións na Educación Física e no tempo libre.
3. AFA E PERSOAS CON DIVERSIDADE FUNCIONAL	3.1. AFA e Rehabilitación Cardiovascular. 3.2. AFA e Trastornos del Sistema Respiratorio. 3.3. AFA e Cancro. 3.4. AFA e Alteracións Metabólicas. 3.5. AFA e Trastornos do Sistema Nervioso. 3.6. AFA e Patoloxías Neuromusculares. 3.7. AFA e Patoloxías Autoinmunes. 3.8. AFA como medio de Inclusión Social.
4. O DEPORTE ADAPTADO	4.1. O Deporte Adaptado: Orixen, Evolución e Situación Actual 4.2. Aspectos técnicos, tácticos e regulamentarios do deporte adaptado

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Lección maxistral	22.5	33.75	56.25
Resolución de problemas	0	7.5	7.5
Resolución de problemas de forma autónoma	0	7.5	7.5
Traballo tutelado	29	43.5	72.5
Exame de preguntas obxectivas	1	1.5	2.5
Traballo	1	2.75	3.75

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante
Resolución de problemas	Entrevistas que o alumno mantén co profesorado da materia para asesoramento/desenvolvemento dos traballos propostos.
Resolución de problemas de forma autónoma	Resolución de problemas e/ou exercicios de forma autónoma
Traballo tutelado	Actividades de aplicación dos coñecementos a situacións concretas e de adquisición de habilidades básicas e procedimentais relacionadas coa materia obxecto de estudo.

Atención personalizada

Methodologies	Description
Traballo tutelado	Sesións desenvoladas no aula e no pavillón deportivo na que se porán en práctica os contidos relacionados co deporte adaptado.
Lección maxistral	Sesións teóricas desenvoladas no aula co apoio das novas tecnoloxías.
Resolución de problemas	Actividades de petición voluntaria a desenvolver no despacho 230 en horario de tutoría adicadas a supervisar o traballo a realizar nas sesións prácticas.

Avaliación				
	Description	Qualification	Training and Learning	Results
Exame de preguntas obxectivas	Examen de opción múltiple con resposta única.	70	B3 B4 B5 B6 B10 B15 B18 B20	C9
Traballo	Traballo práctico sobre os contidos teóricos da materia, propostos polo profesor. Deberá ser exposto durante as prácticas de laboratorio	30	B2 B5 B14 B15 B18 B20 B23 B26	

Other comments on the Evaluation

Para superar a materia será necesario obter unha cualificación positiva en ambas as probas de avaliación (proba tipo test e traballo).

No tipo test, haberá que obter polo menos 3.5 ptos de 7 posibles, e no traballo, deberase alcanzar polo menos 1.5 ptos de 3 posibles.

A nota final da materia obterase mediante a suma aritmética das puntuacións alcanzadas en ambas as partes, sempre e cando se cumplan os criterios de cualificación anteriormente expostos.

Aqueles alumnos/as que non asistisen polo menos ao 80% das sesións prácticas da materia, deberán realizar un exame práctico sobre os aspectos técnicos, tácticos e regulamentarios descritos no Tema 4 e obter unha cualificación de "Apto" no mesmo, para poder superar a parte práctica da materia.

Todas aquelas probas que non fosen superadas na primeira convocatoria, deberán repetirse na segunda convocatoria. A cualificación obtida nas probas superadas realizadas durante a primeira convocatoria manterase de modo único e exclusivo na segunda convocatoria.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Cañizares, J., y Carbonero, C., **Discapacidad y Actividad Física Escolar**, Primera, Wanceulen, 2017

Izquierdo, M., Ibañez, J., Antón, M., Cebollero, P., Cadore, E., et al., **Ejercicio físico es salud: prevención y tratamiento de enfermedades mediante la prescripción de ejercicio**, Primera, Exercycle S.L. BH Group, 2013

Pedersen, B., y Saltin, B., **Exercise as medicine – evidence for prescribing exercise as therapy in 26 different chronic diseases**, 2015

Sanz, D., y Reina, R., **Actividad Física y Deportes Adaptados para Personas con Discapacidad**, Primera, Paidotribo, 2015

Sirmard, C., Caron, F., y Skrotzky, K., **Actividad Física Adaptada**, Primera, Inde, 2003

Complementary Bibliography

Ayán, C., **Esclerosis Múltiple y Ejercicio Físico**, Primera, Wanceulen, 2004

Ayán, C., **Fibromialgia: Diagnóstico y Estrategias para su Rehabilitación**, Primera, Paidotribo, 2010

Bassedas, E., **Alumnado con Discapacidad Intelectual y Retraso del Desarrollo**, Primera, Graó, 2010

Bernal, J., **El profesor de Educación Física y el Alumno Sordo**, Primera, Wanceulen, 2001

Campagnolle, S., **La Silla de Ruedas y la Actividad Física**, Primera, Paidotribo, 1998

Climent, J., **Historia de la Rehabilitación Médica**, Primera, Edika Med, 2001

Escribá, A., **Síndrome de Down: Propuestas de Intervención**, Primera, Gymnos, 2002

FEDC, **Deportes para Personas Ciegas y Deficientes Visuales**, Primera, Federación Española de Deportes para Ciegos, 2002

Font, M., **Baloncesto en Silla de Ruedas: manual para el entrenador**, Primera, Consejo Superior de Deportes, 2004

Garel, J., **Educación Física y Discapacidades Motrices**, Primera, Inde, 2007

Garrison, S., **Manual de Medicina Física y Rehabilitación**, Primera, McGraw Hill, 2003

Gutiérrez, A., **La Iniciación Deportiva para Personas con Ceguera y Deficiencia Visual**, Primera, Aljibe, 2011

Hardman, A., y Stensel, D., **Physical Activity and Health**, Primera, Routledge, 2003

Ríos, M., Blanco, A., Bonany, T., y Carol, N., **El Juego y los Alumnos con Discapacidad.**, Primera, Paidotribo, 2004

Sanz, D., **El Tenis en Silla de Ruedas**, Primera, Paidotribo, 2003

Torralba, M., **Atletismo Adaptado: para personas ciegas y deficientes visuales**, Primera, Paidotribo, 2003

Recomendacións

Subjects that continue the syllabus

Valoración e prescripción do exercicio físico para a saúde/P02G050V01503

Subjects that it is recommended to have taken before

Xerontoloxía e actividade física/P02G050V01902

Other comments

Desaconséllase matricularse nesta materia sen teres superado os dous primeiros cursos da titulación.

IDENTIFYING DATA				
Actividade física e deporte recreativo				
Subject	Actividade física e deporte recreativo			
Code	P02G050V01602			
Study programme	Grao en Ciencias da Actividade Física e do Deporte			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Mandatory	3	2c
Teaching language	Castelán			
Department	Didácticas especiais			
Coordinator	Varela Lorenzo, Raúl Prieto Lage, Iván			
Lecturers	Prieto Lage, Iván Varela Lorenzo, Raúl			
E-mail	ivanprieto@uvigo.es raulvl@uvigo.es			
Web				
General description				

Competencias	
Code	
B7	Coñecemento e comprensión dos fundamentos, estruturas e funcións das habilidades e patróns da motricidade humana.
B10	Coñecemento e comprensión dos fundamentos do deporte.
B12	Aplicación das tecnoloxías da información e comunicación (TIC) ao ámbito das Ciencias da Actividade Física e do Deporte.
B13	Hábitos de excelencia e calidade no exercicio profesional.
B16	Capacidade para promover e avaliar a formación de hábitos perdurables e autónomos de práctica da actividade física e do deporte.
B17	Capacidade para planificar, desenvolver e controlar o proceso de adestramento nos seus distintos niveis.
B21	Capacidade para planificar, desenvolver e controlar a realización de programas de actividades físicodeportivas.
B23	Capacidade para seleccionar e saber utilizar o material e equipamento deportivo axeitado para cada tipo de actividade.
B24	Actuación dentro dos principios éticos necesarios para o correcto exercicio profesional.
B25	Habilidade de liderado, capacidade de relación interpersoal e traballo en equipo.
B26	Adaptación a novas situacións, a resolución de problemas e a aprendizaxe autónoma.
C28	Capacidade para aplicar os principios fisiolóxicos, biomecánicos, comportamentais e sociais, nas actividades físico-deportivas recreativas

Resultados de aprendizaxe	
Expected results from this subject	Training and Learning Results
Capacidade para planificar, desenvolver e controlar a realización de actividades físicodeportivas recreativas.	B17 B21
Capacidade para seleccionar e saber utilizar o material e equipamento deportivo adecuado para cada tipo de actividade físico- deportiva recreativa.	B23
Capacidade para promover e avaliar a formación de hábitos perdurables e autónomos de práctica das actividades físico-deportivas recreativas para toda a poboación.	B16
Capacidade para aplicar os principios fisiolóxicos, biomecánicos, comportamentais e sociais, nas actividades físico-deportivas recreativas.	B13 B16 B23 B24
Capacidade para identificar os riscos que se derivan para a saúde, da práctica de actividades físicas inadecuadas nos practicantes de actividade físico-deportiva recreativa.	B10 B23 B25
Coñecemento e comprensión dos fundamentos das actividades físicas e deportes recreativos.	B7 B10
Aplicación das tecnoloxías da información e comunicación (TIC) ao ámbito das actividades físicas e deportes recreativos.	B12
Habilidade de liderado, capacidade de relación interpersoal e traballo en equipo.	B25
Adaptación a novas situacións, a resolución de problemas e a aprendizaxe autónoma.	B26

Hábitos de excelencia e calidade no exercicio profesional.	B13
Actuación dentro dos principios éticos necesarios para o correcto exercicio profesional.	B24
Capacidade para aplicar os principios fisiolóxicos, biomecánicos, comportamentais e sociais, nas actividades físico-deportivas recreativas	C28

Contidos

Topic

Fundamentos teóricos do lecer, o tempo libre e a recreación. Fundamentos teóricos do lecer, o tempo libre e a recreación.

Fundamentos técnico-tácticos e didácticos das actividades físico-recreativas.

Frisbee
Badminton
Tenis de mesa
Floorball
Intercrosse
Mazaball
Ballnetto
Kinball
Outras actividades físicas e deportes recreativos

Organización e planificación de actividades de lecer e tempo libre. Organización e planificación de actividades de lecer e tempo libre.

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Lección maxistral	16	24	40
Resolución de problemas	6	12	18
Estudo de casos	4	8	12
Prácticas de laboratorio	26	52	78
Probos de resposta curta	2	0	2

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Lección maxistral	Exposición teórica dos contenidos por parte do profesor.
Resolución de problemas	Actividades prácticas nas que os alumnos encontran solucións a problemas diversos e reais.
Estudo de casos	Exposición e análise de casos concretos e de interese.
Prácticas de laboratorio	Práctica, experiencia e experimentación de situacións de aplicación.

Atención personalizada

Methodologies	Description
Lección maxistral	Sesión magistral
Resolución de problemas	Resolución de problemas e/ou exercicios
Estudo de casos	Estudo de casos/análises de situacións
Prácticas de laboratorio	Prácticas de laboratorio

Avaliación

	Description	Qualification	Training and Learning Results
Prácticas de laboratorio	Asistencia e implicación do/da alumno/a.	30	B10 B13 B16 B21 B25 C28
Probos de resposta curta	Exame teórico. Tipo test e/ou resposta curta.	70	B7 B10 B12 B13 B16 B21 B23 B24 B25 B26

Other comments on the Evaluation

Todo o alumnado asista ou non ás aulas, ten dereito a ser avaliado (mediante exame ou segundo estableza a guía docente).

a) Na convocatoria do segundo cuatrimestre (maio-xuño) o exame terá unha valoración do 70% e a participación activa nas sesións prácticas un 30% (deberán asistir como mínimo ao 80% das sesións prácticas). O alumnado que non cumpra o 80% de asistencia práctica, deberán realizar un exame práctico e/ou se incluírá unha ou varias preguntas extras de desenvolvemento no exame de preguntas curtas. É indispensable superar o exame teórico e o práctico (se fose o caso) cunha cualificación mínima de 5 puntos para aprobar a materia.

b) De non ter superada a materia na primeira convocatoria, as competencias non adquiridas serán avaliadas na convocatoria de xuño-xullo. Nesta convocatoria (xuño-xullo) e na de fin de carreira (setembro) o exame teórico terá unha valoración do 70% e o práctico un 30% (se ten superada a parte práctica na convocatoria anterior no será preciso facer este exame). O examen práctico consistirá en preguntas extras de desenvolvemento no exame de preguntas curtas.

c) As datas oficiais dos exames pódense consultar na web da facultade: <http://fcced.uvigo.es/gl/docencia/exames>

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Complementary Bibliography

Camerino Foguet, Oleguer, **Deporte recreativo**, 2ª,

Ortí Ferreres, Joan, **La animación deportiva, el juego y los deportes alternativos**, 1ª,

Camerino e Castañer, **1001 ejercicios y juegos de recreación**, 1ª,

Jardi e Rius, **1000 ejercicios y juegos con material alternativo**, 1ª,

varios, **Recursos de la web referentes a las distintas actividades recreativas**,

---

Recomendacións

Subjects that continue the syllabus

Actividades físicas de lecer/P02G050V01905

IDENTIFYING DATA**Didáctica dos procesos de ensino-aprendizaxe na actividade física e o deporte II**

Subject	Didáctica dos procesos de ensino-aprendizaxe na actividade física e o deporte II			
Code	P02G050V01603			
Study programme	Grao en Ciencias da Actividade Física e do Deporte			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Mandatory	3	2c
Teaching language	Galego			
Department	Didácticas especiais			
Coordinator	Vicente Vila, Pedro			
Lecturers	Carballo Afonso, María Rocío Rey Cao, Ana Isabel Vicente Vila, Pedro			
E-mail	pvicente@uvigo.es			
Web	http://www.portaleducacionfisica.es			
General description	Materia que aborda a planificación, programación execución, posta en práctica e avaliación de procesos de ensino - aprendizaxe no eido das actividades físicas e deportivas			

Competencias

Code	
B1	Conceptualización e identificación do obxecto de estudo das Ciencias da Actividade Física e do Deporte.
B2	Coñecemento e comprensión da literatura científica do ámbito da actividade física e o deporte.
B11	Coñecemento e comprensión dos principios éticos necesarios para o correcto exercicio profesional.
B12	Aplicación das tecnoloxías da información e comunicación (TIC) ao ámbito das Ciencias da Actividade Física e do Deporte.
B13	Hábitos de excelencia e calidade no exercicio profesional.
B15	Capacidade para deseñar, desenvolver e avaliar os procesos de ensino- aprendizaxe relativos á actividade física e do deporte, con atención ás características individuais e contextuais das persoas.
B16	Capacidade para promover e avaliar a formación de hábitos perdurables e autónomos de práctica da actividade física e do deporte.
B18	Capacidade para aplicar os principios fisiolóxicos, biomecánicos, comportamentais e sociais, aos diferentes campos da actividade física e o deporte.
B20	Capacidade para identificar os riscos que se derivan para a saúde da práctica de actividades físicas inadecuadas.
B25	Habilidade de liderado, capacidade de relación interpersoal e traballo en equipo.
B26	Adaptación a novas situacións, a resolución de problemas e a aprendizaxe autónoma.
C4	Capacidade para identificar os riscos que se derivan para a saúde dos escolares debido á práctica de actividades físicas inadecuadas
C6	Capacidade para seleccionar e saber utilizar o material e equipamento deportivo adecuado para cada tipo de actividade nos procesos de ensino-aprendizaxe a través da actividade física e do deporte

Resultados de aprendizaxe

Expected results from this subject	Training and Learning Results
Conceptualización e identificación do obxecto de estudo da Didáctica dos procesos de ensino aprendizaxe na Actividade Física e do Deporte.	B1 B2 B15
Coñecemento e comprensión da literatura científica do ámbito da Didáctica dos procesos de ensino aprendizaxe na Actividade Física e do Deporte.	B2 B13 B15
Coñecemento e comprensión dos principios éticos necesarios para o correcto exercicio profesional.	B11 B13
Aplicación das tecnoloxías da información e comunicación (TIC) ao ámbito das Ciencias da Actividade Física e o Deporte.	B12 B26
Hábitos de excelencia e calidade no exercicio profesional.	B13 B25 B26

Capacidade para deseñar, desenvolver e avaliar os procesos de ensino-aprendizaxe relativos á actividade física e do deporte, con atención ás características individuais e *contextuales das persoas.	B11 B15 B16 B20	
Capacidade para promover e avaliar a formación de hábitos perdurables e autónomos de práctica da actividade física e deporte entre a poboación escolar.	B13 B25	
Capacidade para aplicar os principios fisiolóxicos, biomecánicos, comportamentais e sociais, aos diferentes campos da actividade física e o deporte.	B18	C4
Capacidade para identificar os riscos que se derivan para a saúde dos escolares debido á práctica de actividades físicas inadecuadas.	B13 B20	
Capacidade para planificar, desenvolver e avaliar a realización de programas de deporte e actividade física escolar.	B15 B16 B25 B26	
Capacidade para seleccionar e saber utilizar o material e equipamento deportivo adecuado para cada tipo de actividade nos procesos de ensino-aprendizaxe a través da actividade física e do deporte.		C6
Habilidade de liderado, capacidade de relación interpersoal e traballo en equipo.	B13 B25 B26	
Adaptación a novas situacións, a resolución de problemas e a aprendizaxe autónoma.	B26	

Contidos

Topic	
Bloque 1. Planificación dos procesos de ensino-aprendizaxe a través da actividade física e o deporte.	☐ Evolución e conceptos de planificación e programación. Fases do proceso programador: análise previa, elaboración, execución e avaliación ☐ O proceso de ensino-aprendizaxe no marco dunha planificación. ☐ Os procesos didácticos na planificación do ensino deportivo no marco formativo do deporte escolar ou do club de base.
Bloque 2. Niveis de concreción e unidades de programación na planificación a medio e longo prazo.	☐ Lexislación educativa na educación física. Análise e aplicación. ☐ Os niveis de concreción curricular e os seus elementos constituíntes. ☐ A programación. Finalidades, tipos e deseño.
Bloque 3. Avaliación e control nos procesos de ensino-aprendizaxe a través da actividade física e do deporte.	☐ A avaliación: conceptos e definicións. ☐ Clases de avaliación. ☐ Instrumentos de avaliación. ☐ Referentes lexislativos para a avaliación curricular en educación física.
Bloque 4. A dimensión investigadora do profesor. A indagación reflexiva, base da formación do profesorado.	☐ O profesor de educación física como investigador. ☐ A investigación-acción. ☐ Ferramentas para a investigación educativa.
Bloque 5. Recursos e materiais didácticos na actividade física e o deporte. Análise e *rentabilización educativa.	☐ Recursos didácticos para o ensino da educación física e o deporte. ☐ Materiais didácticos para o ensino da educación física e o deporte. ☐ Contorna educativa e organización do espazo deportivo educativo. ☐ Contorna educativa e adaptación á diversidade.
Bloque 6. Educación en valores e a súa didáctica nos procesos de ensino-aprendizaxe a través da actividade física e o deporte.	☐ Os valores e principios éticos na educación física e o deporte. ☐ Educación para o consumo. ☐ Educación física sustentable. ☐ Educación física desde a perspectiva intercultural. ☐ Educación física e saúde. Ferramentas didácticas para deseñar e planificar cara a un mellor estilo de vida. ☐ A igualdade de sexos na educación e o deporte. ☐ A perspectiva de xénero na educación a través da actividade física e do deporte

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Prácticas de laboratorio	0	20	20
Presentación	2	7.5	9.5
Titoría en grupo	0	5	5
Saídas de estudo	6.5	0	6.5
Lección maxistral	32	32	64
Exame de preguntas obxectivas	1	0	1
Práctica de laboratorio	3	20	23
Traballo	1	20	21

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente	
	Description
Prácticas de laboratorio	Realizaranse diversas prácticas vinculadas aos contidos e competencias do proceso de planificación didáctica do ensino da educación física e do deporte.
Presentación	O alumnado presenciara e realizará dunha forma activa presentacións e/ou exposicións relacionadas cos contidos da materia e defensa dos mesmos en pequeno e gran grupo.
Titoría en grupo	A titoría en grupo será unha condición fundamental para o entendemento e correcta orientación das presentacións e exposicións, así como para clarificar diversos aspectos do ensino/aprendizaxe dos procesos de planificación didáctica.
Saídas de estudo	Poderanse desenvolver saídas para a observación ou deseño e dirección de sesións de intervención práctica vinculadas aos bloques de contidos do currículo oficial de educación física na educación secundaria obrigatoria en Galiza.
Lección maxistral	A lección maxistral pretende dotar ao alumno das ferramentas conceptuais dos contidos da materia.

Atención personalizada

Methodologies	Description
Presentación	Presentación/exposición individual ou grupal das unidades didácticas os proxectos educativos deseñados e desenvolvidos polo alumnado no proceso de intervención didáctica.
Titoría en grupo	Tutela e asesoramento sobre o deseño e elaboración das unidades didácticas, proxectos educativos ou programación didáctica a entregar. Nestas titorías oríéntase ó alumnado sobre o proceso de elaboración dos devanditos documentos. En ningún caso estas titorías son parte do proceso de avaliación destes documentos.
Saídas de estudo	Establécese a posibilidade de observación, ou deseño e dirección de procesos de intervención didáctica noutros espazos diferentes a propia Facultade de Ciencias da Educación e do Deporte

Avaliación

	Description	Qualification	Training and Learning Results
Presentación	Exposición pública e presentación por escrito dunha Unidade Didáctica vencellada as sesións prácticas aleatorias deseñadas e dirixidas seguindo os principios da didáctica.	20	B1 B2 B11 B12 B13 B15 B16 B20 B25 B26
Exame de preguntas obxectivas	Proba escrita tipo test sobre os contidos teóricos da materia	40	B1 B2 B11 B12 B13 B15 B16 B20 B25 B26
Práctica de laboratorio	Seguimento do desenvolvemento da dirección e deseño das sesións prácticas e a implicación do alumno na práctica, a participación na discusión das tarefas e os tópicos propostos en clase.	5	B2
Traballo	Presentación escrita dunha programación anual de educación física ou dunha planificación didáctica	35	B1 B2 B11 B12 B13 B15 B16 B20 B25 B26

Other comments on the Evaluation

Será necesario aprobar toda as ferramentas de avaliación para supera-la materia. Manteránse os mesmos criterios para aprobar nas sucesivas convocatorias. Calquera alumno matriculado na materia ten a obriga do cumprimento destes requisitos para a obtención dunha cualificación positiva na mesma. Non existe ningunha posibilidade de manter partes da materia aprobadas procedentes de anteriores cursos académicos. O alumnado que non asiste a clase ten dereito a ser avaliado por medio de idénticas ferramentas de avaliación que o alumnado con asistencia.

As datas de exame poden ser consultadas na xeb da facultade www.fcced.uvigo.es

---

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Annicchiarico Ramos, Rubén, **Manual de Didáctica de la Educación Física**, 1ª, Annichiarico R.J., 2005

Blández, J., **Programación de unidades didácticas según ambientes de aprendizaje.**, INDE, 2000

Contreras, O., **Didáctica de la E.F.**, INDE, 1998

Fernández, J., Ruiz, M., Fuster, M., **Los materiales didácticos de Educación Física**, Wanceulen, 1997

Galera, A., **Manual de Didáctica de la E.F.**, Paidós, 2001

Sánchez Bañuelos, F., **Didáctica de la E.F.**, Prentice Hall, 2002

Zagalaz, M., **Corrientes y tendencias en la E.F.**, INDE, 2001

Complementary Bibliography

SCOPUS,

Senners, P., **La Lección de Educación Física.**, INDE, 2001

SPORTDISCUS,

Torres, J., **El currículum oculto**, Morata, 1996

Vázquez, B., **Bases educativas de la Actividad Física y el Deporte**, Síntesis, 2001

Zagalaz, M., **Los enfoques curriculares en la enseñanza de la Educación Física.**, Prentice Hall, 2002

Recomendaciones

Subjects that it is recommended to have taken before

Educación: Pedagogía da educación física e o deporte/P02G050V01103

Educación: Epistemoloxía das ciencias da actividade física, o deporte e a educación física/P02G050V01301

Didáctica dos procesos de ensino-aprendizaxe na actividade física e o deporte I/P02G050V01501

IDENTIFYING DATA				
Metodoloxía e planificación do adestramento deportivo II				
Subject	Metodoloxía e planificación do adestramento deportivo II			
Code	P02G050V01604			
Study programme	Grao en Ciencias da Actividade Física e do Deporte			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Mandatory	3	2c
Teaching language	Castelán Galego			
Department	Didácticas especiais			
Coordinator	Tourinho González, Carlos Francisco Ramírez Farto, Emerson			
Lecturers	Ramírez Farto, Emerson Tourinho González, Carlos Francisco			
E-mail	emerson@uvigo.es tourinog@gmail.com			
Web				
General description				

Competencias

Code	
B1	Conceptualización e identificación do obxecto de estudo das Ciencias da Actividade Física e do Deporte.
B2	Coñecemento e comprensión da literatura científica do ámbito da actividade física e o deporte.
B5	Coñecemento e comprensión dos efectos da práctica do exercicio físico sobre a estrutura e función do corpo humano.
B7	Coñecemento e comprensión dos fundamentos, estruturas e funcións das habilidades e patróns da motricidade humana.
B11	Coñecemento e comprensión dos principios éticos necesarios para o correcto exercicio profesional.
B13	Hábitos de excelencia e calidade no exercicio profesional.
B14	Manexo da información científica básica aplicada á actividade física e ao deporte nas súas diferentes manifestacións.
B26	Adaptación a novas situacións, a resolución de problemas e a aprendizaxe autónoma.
C7	Capacidade para planificar, desenvolver e controlar o proceso de adestramento nos seus distintos niveis
C8	Capacidade para aplicar os principios fisiolóxicos, biomecánicos, comportamentais e sociais, durante o proceso do adestramento deportivo
C9	Capacidade para promover e avaliar a formación de hábitos perdurables e autónomos de práctica actividade físico-deportiva na poboación que realiza adestramento deportivo
C10	Capacidade para identificar os riscos, que se derivan para a saúde dos deportistas, da práctica de actividades físicas inadecuadas no contexto do adestramento deportivo
C11	Capacidade para planificar, desenvolver e controlar a realización de programas de adestramento deportivo
C18	Capacidade para seleccionar e saber utilizar o material e equipamento deportivo adecuado, para cada tipo de actividade que practique a poboación de adultos, maiores e discapacitados

Resultados de aprendizaxe

Expected results from this subject	Training and Learning Results

- Conocer el obxeto de estudio	B1	C7
- Ser capaz de analizar a estrutura técnica, táctica e condicional das disciplinas deportivas	B2	C8
- Ser capaz de deseñar tarefas de adestramento aplicadas á mellora de factores craves do rendemento deportivo.	B5	C9
- Ser capaz de deseñar e organizar programas de adestramento específicos atendendo ás prioridades de rendemento en competición.	B7	C10
- Saber utilizar os medios tecnolóxicos básicos para o desenvolvemento do adestramento e a avaliación do rendemento.	B11	C11
- Saber diagnosticar e controlar o rendemento deportivo, así como utilizar unha metodoloxía científica para o adecuado uso deses datos	B13	C18
- Manexar operativamente as medidas de prevención de lesións relacionadas coa actividade física e ser capaz de deseñar programas preventivos específicos para cada deportista e modalidade.	B14	
- Comprender a literatura científica do ámbito da actividade física e o deporte.	B26	
- Coñecer e comprender os efectos da práctica do exercicio físico sobre a estrutura e función do corpo humano.		
- Comprender e coñecer os fundamentos, estruturas e funcións das habilidades e patróns da motricidade humana.		
- Coñecemento e comprensión os principios éticos necesarios para o correcto exercicio profesional.		
- Adquirir hábitos de excelencia e calidade no exercicio profesional.		
- Manexar información científica básica aplicada á actividade física e ao deporte nas súas diferentes manifestacións.		
- Adaptar a novas situacións, a resolución de problemas e a aprendizaxe autónoma.		

Contidos	
Topic	
TEMA 1 Fundamentos, estrutura y métodos de las capacidades coordinativas.	- Entrenamiento deportivo como proceso sistémico. - Capacidades coordinativas generales y especiales
TEMA 2. Fundamentos, estrutura e métodos do adestramento da técnica.	- A análise da técnica deportiva - Análise da táctica deportiva.
TEMA 3. Fundamentos e estrutura do entrenamiento integrado.	- Definición de entrenamiento integrado. - Microestructura como elemento básico da planificación.
TEMA 4. Planificación y organización del entrenamiento deportivo.	- As estruturas temporais na periodización do adestramento. - Modelos de planificación do adestramento. - O deseño do plan de adestramento-competición.
TEMA 5: Medios y métodos de control do adestramento	- Prevención de lesións. - O ciclo da prevención. - Factores e medidas de prevención de lesions.

Planificación			
	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Traballo tutelado	8	0	8
Prácticas de laboratorio	18	0	18
Lección maxistral	22	28	50
Exame de preguntas de desenvolvemento	2	0	2
Informe de prácticas	0	18	18
Traballo	0	38	38
Estudo de casos	0	14	14
Probas de resposta curta	2	0	2
*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.			

Metodoloxía docente	
	Description
Traballo tutelado	Seguemento dos traballos dos alumnos en grupos reducidos.
Prácticas de laboratorio	No horario de prácticas de laboratorios desenvolveranse tarefas e exercicios dirixidos polo profesor sobre aspectos presentados nas clases teóricas.
Lección maxistral	Empregarase a exposición por parte do profesor como medio principal de ensino.

Atención personalizada	
Methodologies	Description
Traballo tutelado	Aclararanse as dúbidas no horario de docencia e de no ser suficiente no horario de tutoría
Tests	Description
Informe de prácticas	Aclararanse as dúbidas no horario de docencia e de no ser suficiente no horario de tutoría

Avaliación				
	Description	Qualification	Training and Learning Results	
Traballo tutelado	Realización dun traballo de planificación dunha tempada do deporte elixido. Desenrolo de vida deportiva previa a dita planificación.	40	B1 B2 B5 B7 B11 B13 B14 B26	C7 C8 C9 C10 C11 C18
Prácticas de laboratorio	Participación activa dos alumnos nas prácticas realizadas o longo do curso.	10		C7 C8 C9 C10 C11 C18
Exame de preguntas de desenvolvemento	Resposta de preguntas sobre a materia	20	B7 B11	C7 C8 C9 C10 C11 C18
Probas de resposta curta	Resposta de preguntas sobre a materia	30	B7 B11	C7 C8 C9 C10 C11 C18

Other comments on the Evaluation

As notas conqueredas na primeira convocatoria mantendránse para a segunda.

Para superala materia será necesario ter al menos un 40% en cada unha das partes metodolóxicas da avaliación e un 50% del total de las suma das notas

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

De la Rosa, A, F; Ramirez, E.F., **Teoría, metodología y planificación del entrenamiento deportivo (del ortodoxo al contemporáneo).**, 1, Editorial Wanceulen, 2005

Ramirez, E.F, **Bases metodológicas del entrenamiento en natación: Teoría y práctica.**, 1, Editorial Wanceulen, 2008

Forteza, Armando de la Rosa, **Entrenamiento deportivo Alta metodología**, 1, Ed. Komekt, 1999

Garcia Manso, M, **Bases Teóricas del Entrenamiento deportivo**, 1, Ed. Gymnos, 1996

Bompa, T, **Periodização: Teoria e Metodologia do Treinamento**, 1, Ed. Phorte, 2001

Platonov, V., **El entrenamiento deportivo, teoria, metodologia**, 1, Paidotribo, 1988

□ Siff, M, y Verkhoshansky, I., **Super Entrenamiento**, 1, Paidotribo, 2000

Platonov, V.N., **Teoría General del entrenamiento deportivo olímpico**, 1, Paidotribo, 2001

Grosser, M; P. Bruggemann; Zintl, F., **Alto Rendimiento deportivo. Planificación y desarrollo**, 1, Ed. Mtnez. Roca., 1990

Antonio Carlos Gomes, **Carga de Treinamento nos Esportes**, 1, Sport Training, 2010

Abdallah Achour Junior; Antonio Carlos Gomes, **ESPORTE: PREPARAÇÃO DE JOVENS ATLETAS**, 1, Sport Training, 2014

Antonio Carlos Gomes, **La Carga de Entrenamiento en el Deporte**, 1, Sport Training, 2016

Complementary Bibliography

Recomendacións

Subjects that continue the syllabus

Especialización en deportes colectivos/P02G050V01906

Especialización en deportes individuais/P02G050V01907

Psicoloxía do adestramento deportivo/P02G050V01911

Subjects that are recommended to be taken simultaneously

Biomecánica da técnica deportiva/P02G050V01903

Subjects that it is recommended to have taken before

Fisioloxía: Fisioloxía do exercicio I/P02G050V01104

Fisioloxía: Fisioloxía do exercicio II/P02G050V01401

Metodoloxía e planificación do adestramento deportivo I/P02G050V01502

IDENTIFYING DATA				
Fitness activities				
Subject	Fitness activities			
Code	P02G050V01901			
Study programme	(*)Grao en Ciencias da Actividade Física e do Deporte			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Optional	3rd	1st
Teaching language	Spanish Galician			
Department	Special Didactics			
Coordinator	Alonso Fernández, Diego			
Lecturers	Alonso Fernández, Diego			
E-mail	diego_alonso@uvigo.es			

----- UNPUBLISHED TEACHING GUIDE -----

IDENTIFYING DATA				
Gerontology and physical activity				
Subject	Gerontology and physical activity			
Code	P02G050V01902			
Study programme	(*)Grao en Ciencias da Actividade Física e do Deporte			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Optional	3rd	1st
Teaching language	Spanish			
Department	Special Didactics			
Coordinator	Vila Suarez, Maria Elena			
Lecturers	Vila Suarez, Maria Elena			
E-mail	EVILA@UVIGO.ES			
Web				
General description				

Competencies

Code	
B2	Knowledge and comprehension of the scientific literature of the area of the physical activity and the sport.
B3	Knowledge and compression of the physiological factors and biomechanics that determine the practice of the physical activity and the sport
B4	Knowledge and comprehension of the behavioral and social factors that determine the practice of the physical activity and the sport.
B7	Knowledge and comprehension of the foundations, structures and functions of the skills and bosses of the motricity humanizes.
B11	Knowledge and comprehension of the ethical beginning necessary for the correct professional exercise.
B12	Application of the technologies of the information and communication (TIC) to the area of the Sciences of the Physical Activity and of the Sport.
B13	Habits of excellence and quality in the professional exercise.
B16	Aptitude to promote and evaluate the formation of lasting and autonomous habits of practice of the physical activity and of the sport.
B22	Aptitude to plan, to develop and control programs for the direction of organizations, entities and sports facilities.
B25	Skill of leadership, capacity of interpersonal relation and teamwork.
B26	Adjustment to new situations, the resolution of problems and the autonomous learning.

Learning outcomes

Expected results from this subject	Training and Learning Results
Be able to comprise the scientific literature of the field of the physical activity and the sport in the greater people.	B2
Know and be able to identify the effects that the practice of the physical activity and sport in greater people cause in physiological appearances and *biomecánicos.	B3
Be able to identify the effects that the practice of the physical activity and sport in greater people cause in appearances *comportamentales and social.	B4
Be able to identify the effects that the practice of the physical activity and sport cause on the *estructura of different demonstrations of the *motricidad human in greater people.	B7
Know and be able to apply the necessary ethical principles for the correct professional exercise in the field of the greater people.	B11
Know use the technologies of the information and communication (TIC) to the field of the Sciences of the Physical Activity and of the Sport in the field of the greater people.	B12
Be able to identify and apply habits of excellence and quality in the professional exercise in him field of the greater people.	B13
Know and be able to promote and evaluate the training of habits *perdurables and autonomous of practice of the physical activity and of the sport in the greater people.	B16
Be able to identify skill of leadership, capacity of interpersonal relation and work in team in the field of the greater people.	B25
Be able to identify and adapt to new situations, apply the resolution of problems and the autonomous learning in the field of the greater people.	B26

Purchase basic knowledges to schedule, develop and control programs for the direction of organisations, entities and sportive installations for greater people.	B3 B4 B22

Contents

Topic	
Thematic block 2. Bio-psycho-social aspects of aging.	Chapter 4. Changes in the anatomy and physiology of the organs and systems during the aging. Chapter 5. Psychological and social appearances of the aging.
Thematic block 1. Introduction	Chapter 1. Definitions and concepts. Chapter 2. Epidemiology and demography of the aging. Chapter 3. Theories of the aging in the human being.
Thematic block 3. Prescription of the physical Activity for adults and greater.	Chapter 6. Functional autonomy and assessment. Chapter 7. Physical and coordinative capabilities.
Thematic block 4. Health promotion policies and quality of life.	Chapter 8. Health promotion policies and quality of life.
Thematic block 4. The active leisure.	Chapter 8. Politics of promotion of the health and quality of life. Chapter 9. The active leisure in the greater people.

Planning

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Case studies	0	19	19
Classroom jobs	30	15	45
Lecturing	22	22	44
Short answer tests	2	0	2
Practices report	0	29	29
Problem solving	0	10	10

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Methodologies

	Description
Case studies	The classes will be different situations arise that require thinking skills, content ratio, contrast data, perform diagnostics.
Classroom jobs	In practical situations mainly lessons to be solved with the help of the teacher or self-employment will arise. Be conducted individually or collectively, depending on the activity. It will require literature search and current literature on topics related to the course contents will be handled.
Lecturing	On-campus classes conceptual aspects of the subject, which should be complemented by the student to develop self study.

Personalized attention

Methodologies Description

Lecturing	In the face-to-face classes will develop the conceptual appearances of the matter, that will have to be complemented by the student with autonomous study.
Case studies	In the face-to-face classes will pose different situations that demand capacity of reflection, relation of contents, contrast of data, realise diagnostics.
Classroom jobs	In the practical classes fundamentally will pose situations that will have to resolve with the help of the professor or with autonomous work. They realised of individual or collective, according to the activity. It will be necessary to realise bibliographic research and will handle current bibliography on thematic related with the contents of the programe

Tests Description

Problem solving	Activities of support in schedule of *tutoría destined to orient and/or supervise the tasks of the matter.

Assessment

	Description	Qualification	Training and Learning Results
Case studies	Thematic work and memory of practices	40	B2 B11 B12 B13 B16 B22 B25 B26

Classroom jobs	Proposal of session	10	B3 B7 B16 B25 B26
Lecturing	Examination of contents	40	B2 B3 B4 B7 B16 B22 B26
Problem solving	Resolution and delivery of practical works	10	B26

Other comments on the Evaluation

It is necessary to reach a 5 in the examination and in the thematic work to be able to access to the notes of the others two sections of the avaluation and calculate the average of the matter.

The notes of the different sections will save for the second announcement.

All the *alumnado, assist or no to the classes has right to be evaluated.

Of not having surpassed the matter in the first announcement, the no purchased competitions will be evaluated in the announcement of July.

The official dates of the examinations can consult in the web of the faculty, in the link <http://fcced.uvigo.es/gl/docencia/calendario-académico>

For the extraordinary announcement will realise an only examination that will have the value of 100% of the note. The examination will consist of short questions, subject and practical supposition.

Sources of information

Basic Bibliography

Complementary Bibliography

- BELSKY, J.K., **Psicología del envejecimiento. Teoría, investigaciones e intervenciones**, Ed. Masson. Barcelona,
- BERMEJO GARCÍA, L., **Envejecimiento activo y actividades socioeducativas con personas mayores: Guía de buenas prácticas.**, Panamericana: Madrid,
- BUENDÍA, J., **Gerontología y salud. Perspectivas actuales**, Ed. Biblioteca Nueva. Madrid.,
- JONES, C. & ROSE, D., **Physical activity instruction of older adults**, Human Kinetics. Champaign, IL, EEUU.,
- MELÉNDEZ ORTEGA, A., **Actividad física para personas mayores: las razones para hacer ejercicio**, Ed. Gymnos. Madrid,
- MORROW, J. R.; JACKSON, A. W.; DISCH, J. G. & MOOD, D. P., **Measurement and evaluation in human performance**, Human Kinetics. Champaign, IL, EEUU.,
- SPIRDUSO, W. W. & ECKERT, H. M., **Physical activity and aging. Human Kinetics**, Champaign, IL, EEUU.,
- SPIRDUSO, W., **Physical dimensions of aging.**, Human Kinetics. Champaign, IL, EEUU.,
- VELLAS, B.; LAFONT, C.; ALLARD, M. y ALBAREDE, J.L., **Transtornos de la postura y riesgo de caída. Del envejecimiento satisfactorio a la pérdida de autonomía.**, Ed. Glosa. Barcelona,

Recommendations

Subjects that continue the syllabus

Evaluation and prescription of physical exercise for health/P02G050V01503

Subjects that are recommended to be taken simultaneously

Planning and methodology in sports training 1/P02G050V01502

Planning and methodology in sports training 2/P02G050V01604

Subjects that it is recommended to have taken before

Human anatomy: Human anatomy for movement/P02G050V01101

Human anatomy: Human anatomy and kinesiology/P02G050V01201

Physiology: Exercise physiology 1/P02G050V01104

Physiology: Exercise physiology 2/P02G050V01401

IDENTIFYING DATA				
Biomecánica da técnica deportiva				
Subject	Biomecánica da técnica deportiva			
Code	P02G050V01903			
Study programme	Grao en Ciencias da Actividade Física e do Deporte			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Optional	3	2c
Teaching language	Castelán Galego			
Department	Didácticas especiais Física aplicada			
Coordinator	Mato Corzón, Marta María Serrano Gómez, Virginia			
Lecturers	Mato Corzón, Marta María Serrano Gómez, Virginia			
E-mail	fammmc@uvigo.es vserrano@uvigo.es			
Web				
General description	Coñecemento e aplicación das leis da mecánica para a análise da técnica deportiva coa intención de mellorar o rendemento e reducir a incidencia de lesións.			

Competencias	
Code	
B2	Coñecemento e comprensión da literatura científica do ámbito da actividade física e o deporte.
B3	Coñecemento e comprensión dos factores fisiolóxicos e biomecánicos que condicionan a práctica da actividade física e o deporte.
B7	Coñecemento e comprensión dos fundamentos, estruturas e funcións das habilidades e patróns da motricidade humana.
B8	Coñecemento e comprensión da estrutura, función e desenvolvemento das diferentes manifestacións da motricidade humana.
B12	Aplicación das tecnoloxías da información e comunicación (TIC) ao ámbito das Ciencias da Actividade Física e do Deporte.
B13	Hábitos de excelencia e calidade no exercicio profesional.
B14	Manexo da información científica básica aplicada á actividade física e ao deporte nas súas diferentes manifestacións.
B18	Capacidade para aplicar os principios fisiolóxicos, biomecánicos, comportamentais e sociais, aos diferentes campos da actividade física e o deporte.
B20	Capacidade para identificar os riscos que se derivan para a saúde da práctica de actividades físicas inadecuadas.
B25	Habilidade de liderado, capacidade de relación interpersoal e traballo en equipo.
B26	Adaptación a novas situacións, a resolución de problemas e a aprendizaxe autónoma.
C3	Capacidade para aplicar os principios fisiolóxicos, biomecánicos, comportamentais e sociais, na proposta de tarefas nos procesos de ensino-aprendizaxe a través da actividade física e o deporte
C8	Capacidade para aplicar os principios fisiolóxicos, biomecánicos, comportamentais e sociais, durante o proceso do adestramento deportivo
C16	Capacidade para aplicar os principios fisiolóxicos, biomecánicos, comportamentais e sociais ao campo da actividade física e a saúde
C23	Capacidade para identificar e valorar os riscos que poidan derivarse do uso dos equipamentos e instalacións deportivas
C28	Capacidade para aplicar os principios fisiolóxicos, biomecánicos, comportamentais e sociais, nas actividades físico-deportivas recreativas

Resultados de aprendizaxe		
Expected results from this subject	Training and Learning Results	
O alumno será capaz de coñecer os principios e aplicacións da biomecánica á práctica deportiva	B2	C3
	B3	C8
	B7	C16
	B8	C23
	B12	C28
	B13	
	B14	
	B18	
	B20	
	B25	
	B26	

O alumno será capaz de comprender como a cinemática, a dinámica e a mecánica de fluídos son o fundamento da biomecánica	B2 B3 B7 B8 B12 B13 B14 B18 B20 B25 B26	C3 C8 C16 C23 C28
O alumno será capaz de coñecer e utilizar distintos tipos de análise biomecánicos da técnica deportiva	B2 B3 B7 B8 B12 B13 B14 B18 B20 B25 B26	C3 C8 C16 C23 C28
O alumno será capaz de coñecer e usar ferramentas de análises biomecánico de simulación e predición	B2 B3 B7 B8 B12 B13 B14 B18 B20 B25 B26	C3 C8 C16 C23 C28

Contidos

Topic	
Principios da mecánica clásica aplicados á biomecánica deportiva	Obxectivos Aplicacións
Cinemática aplicada á técnica deportiva	Fundamentos Aplicacións
Dinámica aplicada á técnica deportiva	Fundamentos Aplicacións
Mecánica de fluídos aplicada á técnica deportiva	Fundamentos Aplicacións
Equilibrio dunha estrutura músculo esquelética e do corpo humano	Fundamentos Aplicacións
Elasticidade dos tecidos dunha estrutura músculo esquelética	Fundamentos Aplicacións
Técnicas instrumentais da análise biomecánico da técnica deportiva	Análise cuantitativa Análise cualitativa Análise conforme a criterios de rendemento Avaliación da técnica deportiva
Ferramentas de simulación e predición da realización dunha técnica deportiva	Obxectivos Características Aplicacións

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Seminario	30	30	60
Lección maxistral	22.5	22.5	45
Cartafol/dossier	0	44	44
Probas de resposta curta	1	0	1

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Seminario	-Aplicación dos principios biomecánicas na resolución de problemas e casos prácticos. -Determinación de objetivos, obtención, tratamento, presentación e análise de datos en situación experimentais e reais.
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor/a de contidos teóricos fundamentais da materia

Atención personalizada

Methodologies	Description
Lección maxistral	O alumno dispoñerá dun horario de tutorías para poder solucionar dúbidas concretas sobre os contidos teóricos suscitados na clase.
Seminario	O alumno dispoñerá dun horario de tutorías para poder solucionar dúbidas concretas sobre os problemas, e casos prácticos suscitados nos seminarios.
Tests	Description
Cartafol/dossier	O alumno dispoñerá dun horario de tutorías para poder solucionar dúbidas relacionadas coa realización e presentación dos informes de prácticas.

Avaliación

	Description	Qualification	Training and Learning Results	
Seminario	Avaliación continua, entrega en tempo e forma dos problemas propostos e informes relativos a as análises suscitadas durante os seminarios.	35	B2 B3 B7 B8 B12 B13 B14 B18 B20 B25 B26	C3 C8 C16 C23 C28
Cartafol/dossier	Avaliación continua, entrega en tempo e forma dos informes e traballos requiridos.	30	B2 B3 B7 B8 B12 B13 B14 B18 B20 B25 B26	C3 C8 C16 C23 C28
Probas de resposta curta	Probas de resposta curta ou tipo test dos contidos da materia	35	B2 B3 B7 B8 B18 B20 B25 B26	C3 C8 C16 C23 C28

Other comments on the Evaluation

No caso de avaliación continua negativa e segunda convocatoria, o alumno realizará unha proba final sobre os contidos da materia consistente na resposta curta e resolución de problemas que contará o 70% da nota final. Para avaliación positiva da materia, será requisito indispensable ademais de unha avaliación positiva na proba final, a presentación en papel ou formato digital dos informes e traballos realizados durante o curso que contará hasta un máximo do 30% da nota final.

As datas oficiais dos exames pódense consultar na web da facultade.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Izquierdo, Mikel, **Biomecánica y bases neuromusculares de la actividad física y el deporte**,

Complementary Bibliography

Aguado, Xabier, **Eficacia y Técnica Deportiva**, 2ª edición,

Hay and Prentice-Hall, **The Biomechanics of Sport and Exercise**,

Bartlett, **Sport Biomechanics**, 1º edición,

Bartlett y Hong, **Routledge Handbook of Biomechanics and Human Movement Science**,

---

Recomendacións

Subjects that it is recommended to have taken before

Anatomía humana: Anatomía e kinesiología humana/P02G050V01201

Estatística: Metodoloxía da investigación e estatística na actividade física e o deporte/P02G050V01302

Fisioloxía: Fisioloxía do exercicio II/P02G050V01401

IDENTIFYING DATA				
Deportes náuticos				
Subject	Deportes náuticos			
Code	P02G050V01904			
Study programme	Grao en Ciencias da Actividade Física e do Deporte			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Optional	3	2c
Teaching language	Castelán			
Department	Didácticas especiais			
Coordinator	Rial Fernández, Ramón Benigno Tenreiro Varela, Pablo			
Lecturers	Rial Fernández, Ramón Benigno Tenreiro Varela, Pablo			
E-mail	rrial@uvigo.es ptenreirov@fcc.es			
Web				
General description	A materia «Deportes Náuticos» impártese no segundo cuadrimestre do terceiro curso do Grao en Ciencias da Actividade Física e do Deporte. Nesta materia proporciónase unha visión xeral do Remo e do Piragüismo. Desde unha perspectiva teórica, abórdanse diferentes aspectos desde un punto de vista xeral referentes a súa estrutura externa, o medio no que se desenvolven, os tipos de embarcacións e as súas modalidades, a técnica básica, maniobras, fundamentos do seu adestramento, tipos de competicións, didáctica, aspectos recreativos, etc. Desde unha perspectiva práctica, realízase un percorrido a través de distintos tipos de embarcacións. Debido ó medio no que se desenvolven as prácticas (río Lérez) é requisito imprescindible saber nadar.			

Competencias

Code	
B7	Coñecemento e comprensión dos fundamentos, estruturas e funcións das habilidades e patróns da motricidade humana.
B10	Coñecemento e comprensión dos fundamentos do deporte.
B12	Aplicación das tecnoloxías da información e comunicación (TIC) ao ámbito das Ciencias da Actividade Física e do Deporte.
B13	Hábitos de excelencia e calidade no exercicio profesional.
B14	Manexo da información científica básica aplicada á actividade física e ao deporte nas súas diferentes manifestacións.
B23	Capacidade para seleccionar e saber utilizar o material e equipamento deportivo axeitado para cada tipo de actividade.
B24	Actuación dentro dos principios éticos necesarios para o correcto exercicio profesional.
B25	Habilidade de liderado, capacidade de relación interpersoal e traballo en equipo.
B26	Adaptación a novas situacións, a resolución de problemas e a aprendizaxe autónoma.
C1	Capacidade para deseñar, desenvolver e avaliar os procesos de ensino-aprendizaxe relativos á actividade física e ao deporte con atención ás características individuais e contextuais das persoas
C8	Capacidade para aplicar os principios fisiolóxicos, biomecánicos, comportamentais e sociais, durante o proceso do adestramento deportivo
C9	Capacidade para promover e avaliar a formación de hábitos perdurables e autónomos de práctica actividade físico-deportiva na poboación que realiza adestramento deportivo
C10	Capacidade para identificar os riscos, que se derivan para a saúde dos deportistas, da práctica de actividades físicas inadecuadas no contexto do adestramento deportivo

Resultados de aprendizaxe

Expected results from this subject	Training and Learning Results
Coñecemento e comprensión dos fundamentos, estruturas e funcións das habilidades e patróns da B7 motricidade humana.	
Coñecemento e comprensión dos fundamentos do deporte.	B10
Aplicación das tecnoloxías da información e comunicación (TIC) ao ámbito das Ciencias da Actividade Física e do Deporte.	B12
Hábitos de excelencia e calidade no exercicio profesional.	B13
Manexo da información científica básica aplicada á actividade física e ao deporte nas súas diferentes manifestacións.	B14
Capacidade para seleccionar e saber utilizar o material e equipamento deportivo axeitado para cada tipo de actividade.	B23
Actuación dentro dos principios éticos necesarios para o correcto exercicio profesional.	B24

Habilidade de liderado, capacidade de relación interpersoal e traballo en equipo.	B25
Adaptación a novas situacións, a resolución de problemas e a aprendizaxe autónoma.	B26
Capacidade para deseñar, desenvolver e avaliar os procesos de ensino-aprendizaxe relativos á actividade física e ao deporte con atención ás características individuais e contextuais das persoas	C1
Capacidade para aplicar os principios fisiolóxicos, biomecánicos, comportamentais e sociais, durante o proceso do adestramento deportivo	C8
Capacidade para promover e avaliar a formación de hábitos perdurables e autónomos de práctica actividade físico-deportiva na poboación que realiza adestramento deportivo	C9
Capacidade para identificar os riscos, que se derivan para a saúde dos deportistas, da práctica de actividades físicas inadecuadas no contexto do adestramento deportivo	C10

Contidos

Topic

TEMA 1: Fundamentación teórica dos deportes náuticos	- Definición - Oríxenes e evolución histórica - Análise do remo e do piragüismo e os seus factores - As reglaxes das embarcacións: . Reglaxes en banco fixo . Reglaxes en banco móvil . Reglaxes en piragüismo e kayak
TEMA 2: Fundamentos técnico-tácticos e didácticos dos deportes náuticos: remo e piragüismo	- Técnica básica do remo e do piragüismo - Fases da palada no remo - Técnica básica de banco fixo - Técnica básica de banco móvil - Defectos técnicos mais frecuentes no remo - Técnica básica do piragüismo - Maniobras no piragüismo. Transporte, vuelco e vaciado. De equilibrio e conducción. De propulsión e combinadas - A palada en kayak. Fases da palada. Exercicios e corrección de erros. - Fundamentos tácticos: . A regata. Tipos. Partes . A estratexia - Postos específicos: . Postos específicos no remo de banco fixo . Postos específicos no remo de banco móvil . Postos específicos no piragüismo
TEMA 3: Estructura formal e funcional dos deportes náuticos: remo e do piragüismo	- Modalidades e especialidades - Categorías - Distancias de competición - Características das embarcacións - Características do sistema de masas - Distancias e tempos de competición - Frecuencia de palada en competición - Relación distancia/tempo de competición/tipo de esforzo - Tipos de competicións no remo e no piragüismo: . En función do recorrido . En función do sistema de competición . Programa olímpico
TEMA 4: O proceso de iniciación deportiva nos deportes náuticos	- Didáctica do remo e do piragüismo: . Ensinanza e aprendizaxe . Iniciación e metodoloxía . Etapas de formación - O medio acuático: . Natural: ríos, lagos, mar . Artificiais: pantanos, pistas . Normas de seguridade . Variables medioambientais externas
TEMA 5: Os deportes náuticos na súa vertiente recreativa e de rendemento	- Aspectos recreativos - O club. Organización - Aspectos de rendemento: . Tecnoloxía aplicada . Materiais . Estructura biomecánica do remo e do piragüismo

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours

Lección maxistral	22	3	25
Prácticas de laboratorio	26	20	46
Traballo tutelado	1	0	1
Titoría en grupo	0	12.5	12.5
Prácticas autónomas a través de TIC	0	26	26
Exame de preguntas obxectivas	1	14.5	15.5
Informe de prácticas	4	20	24

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos teóricos sobre a materia obxeto de estudo.
Prácticas de laboratorio	Actividades de aplicación dos coñecementos a situacións concretas e de adquisición de habilidades básicas e procedimentais relacionadas coa materia. Deséñvólvense no río Lérez.
Traballo tutelado	O estudante, de maneira individual elabora unha memoria de prácticas sobre a materia.
Titoría en grupo	Entrevistas que o alumnado mantén co profesorado da materia para asesoramento/desenvolvemento de actividades da mesma e do proceso de aprendizaxe.
Prácticas autónomas a través de TIC	Actividades de aplicación dos coñecementos a situacións concretas e de adquisición de habilidades básicas e procedimentais relacionadas coa materia a través das TIC e de xeito autónomo.

Atención personalizada

Methodologies Description

Titoría en grupo	Enténdese por atención personalizada o tempo que o profesor reserva para atender e resolver as dúbidas do alumnado en relación a materia.

Avaliación

	Description	Qualification	Training and Learning Results
Prácticas de laboratorio	Polo carácter práctico da materia, haberá que asistir a lo menos ó 80% das sesións prácticas con participación activa como requisito previo para superar a materia no cuatrimestre; supoñen o 60% da cualificación final e realizaránse no río Lérez (tamén poderá facerse algunha práctica en terra nos remoergómetros). A avaliación da docencia práctica realizarase de forma continua mediante o control de asistencia diaria dos alumnos con participación activa e a observación sistemática por parte do profesor do seu rendemento e o nivel técnico acadado o longo do cuatrimestre (avaliarase o transporte do material, o seu axuste, o manexo e maniobrabilidade técnica da embarcación, etc.). A cualificación será de 0 a 10 puntos e haberá que acadar como mínimo 5 puntos para superar este apartado. O profesor pasará un parte diario de firmas de asistencia as prácticas de laboratorio e ademais o día de presentación da materia, proporcionará unha ficha ós alumnos para que a devolvan ó profesor coa súa fotografía e os datos pertinentes, dentro da primeira semana de comezo das prácticas.	60	B7 C1 B10 C8 B13 C9 B23 C10 B24 B25 B26
Exame de preguntas obxectivas	Encamiñada a avaliar a integración dos contidos teóricos por parte do alumnado. Enténdese tamén por contido teórico calquera explicación ou concepto que se manexe nas sesións prácticas. Esta proba realizarase na data oficial e constará de 50 preguntas tipo test con 3 opcións de resposta onde por cada 3 respostas erróneas descontarase unha resposta correcta e a súa parte proporcional. A cualificación será de 0 a 10 puntos e haberá que acadar como mínimo 5 puntos para superar este apartado.	20	B7 C1 B10 C8 B14 C9 B24 C10
Informe de prácticas	O rematar o cuatrimestre os alumnos, de xeito individual, deberán presentar unha memoria de todas as prácticas feitas e entregala en formato papel. Para elaborar esta memoria o profesor facilitará un modelo tipo de ficha o primeiro día das prácticas de laboratorio. Para completar este informe, o profesor, antes de comezar cada sesión práctica, indicará brevemente no pantallón ós alumnos os obxetivos, características, contidos, etc. da mesma e os alumnos deberán tomar as notas oportunas; do mesmo xeito os alumnos ó rematar a sesión e traballando pola súa conta deberán completar a ficha. No caso de que os profesores detectasen que as memorias fosen copiadas entre dous ou mais alumnos, estes deberán facer un traballo individual relacionado coa materia. A data tope para presentar o informe/memoria das prácticas será a data do exame oficial (fora deste prazo non se recollerá ningunha memoria). A cualificación será de 0 a 10 puntos e haberá que acadar como mínimo 5 puntos para superar este apartado.	20	B7 C1 B10 C8 B12 C10 B23 B26

Other comments on the Evaluation

Prácticas de laboratorio: Polo carácter práctico da materia, haberá que asistir a lo menos ó 80% das sesións prácticas con participación activa como requisito previo para superar a materia no cuatrimestre; supoñen o 60% da cualificación final e realizaránse no río Lérez (tamén poderá facerse algunha práctica en terra nos remoergómetros). A avaliación da docencia práctica realizarase de forma continua mediante o control de asistencia diaria dos alumnos con participación activa e a observación sistemática por parte do profesor do seu rendemento e o nivel técnico acadado o longo do cuatrimestre (avaliarase o transporte do material, o seu axuste, o manexo e maniobrabilidade técnica da embarcación, etc.). A cualificación será de 0 a 10 puntos e haberá que acadar como mínimo 5 puntos para superar este apartado. O profesor pasará un parte diario de firmas de asistencia as prácticas de laboratorio e ademais o día de presentación da materia, proporcionará unha ficha ós alumnos para que a devolvan ó profesor coa súa fotografía e os datos pertinentes, dentro da primeira semana de comenzo das prácticas.

Exame de preguntas obxectivas: Supón o 20% da cualificación final. Esta proba realizarase na data oficial e está encamiñada a avaliar a integración dos contidos teóricos (enténdese tamén por contidos teóricos, calquera explicación ou concepto que se manexe nas sesións prácticas de laboratorio). Esta proba escrita constará de 50 preguntas tipo test con 3 opcións de resposta onde por cada 3 respostas erróneas descontarase unha resposta correcta e a súa parte proporcional. A cualificación será de 0 a 10 puntos e haberá que acadar como mínimo 5 puntos para superar este apartado.

Informe de prácticas: Supón o 20% de cualificación final. O rematar o cuatrimestre os alumnos, de xeito individual, deberán presentar unha memoria de todas as prácticas feitas e entregala en formato papel. Para elaborar esta memoria o profesor facilitará un modelo tipo de ficha o primeiro día das prácticas de laboratorio. Para completar este informe, o profesor, antes de comenzo cada sesión práctica, indicará brevemente no pantallán ós alumnos os obxetivos, características, contidos, etc. da mesma e os alumnos deberán tomar as notas oportunas; do mesmo xeito os alumnos ó rematar a sesión e traballando pola súa conta deberán completar a ficha. No caso de que os profesores detectasen que as memorias fosen copiadas entre dous ou máis alumnos, estes deberán facer un traballo individual relacionado coa materia. A data tope para presentar o informe/memoria das prácticas será a data do exame oficial (fora deste prazo non se recollerá ningunha memoria). A cualificación será de 0 a 10 puntos e haberá que acadar como mínimo 5 puntos para superar este apartado.

Observacións: Unha vez cumprido o requisito de asistencia a un mínimo do 80% ás prácticas de laboratorio con participación activa, a cualificación final do alumno será a nota media ponderada de cada un dos tres apartados (60%-20%-20%) sempre coa premisa de haber alcanzado unha puntuación mínima de 5 en cada un dos tres apartados. Se o alumno non chega a 5 en calquera dos tres apartados a súa cualificación na nota final será de suspenso. A cualificación positiva de unha ou dúas partes conservarase unicamente ata a seguinte convocatoria de xullo. De non ter superada a materia na primeira convocatoria, as competencias non adquiridas serán avaliadas na convocatoria de xullo.

Aqueles alumnos que non cumprisen co requisito previo de asistir a lo menos ó 80% das sesións prácticas con participación activa non poderán superar a materia na primeira convocatoria e deberán presentarse a convocatoria de xullo, tendo que facer o pertinente exame teórico tipo test, que ponderará un 60%, e deberán presentar un traballo en formato papel consistente nunha "*Progresión didáctica para o aprendizaxe do remo e do piragüismo*", que ponderará un 40% (as pautas para a elaboración deste traballo serán facilitadas polos profesores). Estes alumnos terán que acadar unha puntuación mínima de 5 puntos tanto no exame como no traballo.

As datas oficiais dos exames pódense consultar na web da facultade na ligazón <http://fced.uvigo.es/gl/docencia/exames>.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Molina Castillo, C., **Remo de Competición**, 1ª ed, Wanceulen, 1997

Bennett, Jeff, **Manual del kayakista de aguas bravas**, 1ª ed, Paidotribo, 2001

De Bergia Cervantes, E. y otros, **Iniciación al Piragüismo**, 1ª ed, Gymnos, 1997

Isorna-Folgar, M. y otros, **Entrenamiento en piragüismo de aguas tranquilas: avances para la mejora en preparación física, técnica, táctica, psicológica, nutricional y tecnológica**, 1ª ed, 2.0 Editora, 2014

Francisco García, José Manuel y García Soidán, José Luis, **Iniciación al Remo**, 1ª ed, Xunta de Galicia (Secretaría Xeral para o Deporte), 1991

Francisco García, José Manuel, **Remo de Banco Fijo**, 1ª ed, Lea, 1996

Complementary Bibliography

Briones Pérez de La Blanca, Enrique, **Remo: Entrenamiento de Base y de Elite**, 1ª ed, Wanceulen, 1990

Escuela Nacional de Entrenadores, **Apuntes del Curso Nacional de Entrenador de Club: Bloque Específico**, F.E.R., 2002

Sánchez Hernández, J.L. y otros, **Piragüismo I**, Comité Olímpico Español, 1993

Sánchez Hernández, J.L. y otros, **Piragüismo II**, Comité Olímpico Español, 1993

Recomendacións

